

Popiežius isleisias nauja taikos atsiliepima in talkininkus.

Suvienytų Valstijų Kongresas perleido karės bilių
uždedantį 2.500.000.000 taksų.

Didžiausi potviniai Kynuose.

RUSIJOJ VIEŠPATAUJA BAIŠIAUSIA BETVARKĖ. SUKILĖLIAI DEGINA
GRŪDUS IR ŠIAIP ŽMONIŲ SAVASTIS.

Radikalai ima viršų, nori sustabdyt karę su pagelba revoliucijos

Popiežius ragis talkininkus išreikšti savo taikos išlygas.

Paryžius 30 d. rugs. Depešą į Temps iš Genevos praneša, jog Popiežius Benediktas persiūsdamas Talkininkų valdžioms Austrijos ir Vokietijos atsakymus į taikos notą patėmysis, jog teutonai sutinka ant taikos tarybų pamato, užganėdinančio talkininkus; kartu gi Sv. Tėvas ragis talkininkus išreikšti savo taikos išlygas.

Anot Berlyno telegramų Vokietijos užsienio reikalų sekretorius von Kuehlman slaptame Reichstago vyriausiojo komiteto posėdyje kalbėjęs, jog Popiežius vėl parodė Europos viešpatijom susitaikymo kelią pirm kol prasidės žiemos sunki kampanija. Dabar prigulės, esą, nuo Vokietijos priešų, kurie į kelias sekančias savaites turės parodyti ar jie, yra draugais ar priešais, ar reikės sudėt į makštis kruviną kardą ar toliau varyt karę, kad ginklai nulemtų likimą.

Rusų kariumenė nenori kariauti.

Stockholm 29 d. Rugsėjo. Atvykęs čia iš Petrogrado žymus amerikietis, gyvenęs apie paskutinių 10 metų Europos sostamiesčiuose praneša apie baisiausią suirutę Rusų kariumenėje.

Girdi, išskyrus kazokus ir kaukaziečius kiti visi kareiviai nei nemislija kariauti Rusijos apgynime. Petrograde geresniųjų šeimynų jaunikaičiai gatvėse jieško liuosnorių į aficerius.

Rusijoje dabar retas as nori būti aficerium nuo laiko, kada įvairiose vietose kareiviai pradėjo žudyti savo aficerius.

Helsingforso (Suomijoje) dienraščiai pilni aprašymų, kaip ten ir ten kareiviai išžudė savo aficerius. Valdžia nedrįsta tų žudytųjų bausti, vien paskelbia, kad esą „tas dalykas busias iširtas nuodugnai. Bolševikai (aršiausieji socialistai) vis daugiau isivyruoja Petrograde ir Maskvoje. Valdžia nedrįsta anų kontroliuoti. Stai atsitikimas parodas tikrą dalykų stovį: Valdžia ištrėmė tulus prasi-kaltėlius iš Petrogrado.

Viborge bolševikai sustabdė traukinį, vežantį ištremtuosius ir pasiuntė anuos atgal Petrogradan. Valdžia nedrįso toliaus aniems ką nors sakyti, nei bartis ant maištininkų.

Nižni Novgorade reikėjo uždaryti amunicijos dirbtuvę, kur dirbo 15.000 darbininkų, kur negalima buvo jokiū būdu nuramdinti. Darbininkai, esą, apsiginkluoja, sudaro komitetus ir paskiria sau tokias algas, kad dirbtu-

vės jokiū būdu negali išsimokėti. Petrograde pavyzdin, darbininkai liodavę iš laivų prekes viena diena pakėlė sau algą nuo 48 rublių iki 52.

Ant Suomijos gelžkelių konduktorai ir tarnai neima jau rusišku pinigų, kurių vertė visai nupuolusi. Amerikietis matęs 4 popierines rublinės ir rublines, dabartinės valdžios išleistas, kurios turėjo tą patį savo numerį. Vadinasi pati valdžia leidžia falšyvus popierinius pinigus ir naikina savo kreditą.

Rusija esant nieko negalės prieš vokiečius pasipriešinti. Rusijos vietą Amerika turės užimt."

Sukilėliai Rusijoje degina grūdus.

Iš Petrogrado praneša, jog sukilė kaimiečiai Pietinėj Rusijoje, vadovaujami kriminalistų paleistų iš Siberijos pastaruoju sudegino daugybę grūdų ir kitokių savasėių. Užvis labiausia tokių niekšyščių jie pridirbo Tambove apie 300 agn. į pietrytus nuo Maskvos ir Krimė Kozlovo srityje. Miestuose įvestas karės stovis ir pasiūsta ten kariumenė iš Maskvos. Taipgi pranešama apie sumišimus Turkestane.

Rusijos radikalai paima viršų.

Iš Petrogrado praneša, jog 3 d. spalio Demokratu Kongrese bolševikai paėmė viršų. 813 prieš 180 balsais pervarė rezoliucija prieš koalicijos valdžią. Kongresas buvo sušauktas Petrogrado Kareivių ir Darbininkų tarybų, kuriose extremistai — kraštutiniai socialistai arba bolševikai turi perviršį. Jų siekiu yra suorganizuoti Rusijoje valdžią iš visos šalies proletaro atstovų. Tečiaus nejudinamų turtų savininkai toje valdžioje negali turēt savo atstovų.

Premieras Kerenski nors nepripažindamas kongreso, visgi jame atsilankė ir ėmė ginti koalicijos valdžią, bet tuomi da labiau sukiršino radikalus.

Ukrainos atstovas Demokratų kongrese pareikalavo Ukrainai autonomijos ir karės užbaigimo. Jis savo reikalavimą perstatęs nuo trijų milijonių kareivių — kaip jis tvirtino, — kurie nelaikysią drūčiai fronto kol autonomija nebus duota.

Rusijos tautų konferencija.

Iš Odesos pranešama, jog pastaruoju Kieve įvyko įvairias Rusijos tautas atstovojančių delegatų konferencija. Vyriausiu konferencijos dalyku buvo aptariama kaip visoms išgavus autonomiją federalėje sistemoje.

1.000.000 be pastogės Kynuose.

Iš Kynų sostinės Pek'ngo pareina žinia, juog didžiausias tvanas kone išnaikino visą Tien-Tsin miestą ir apie-linkes. Žmonės išgriovė gelžkeli terp Ten-Tsin ir Nanking, idant nuleisti vandenį, apšėmusį didelę lygumą į pietrytus nuo Pekingo.

Baisiausias tas tvanas išgriovė daugybes namų ir sunaikino javus laukuose. Milijonas nelaimingų gyventojų paliko be pastogės.

Londonas 4 sykius į vieną savaitę buvo apšaudytas iš oro.

Pereitą savaitę, pasak telegramų iš Anglų sostinės Londoną buvo užpuolę keturissyk vokiečių lakunas ir daug bledies padarė, bet to ne mažai žmonių sužeidė ir užmuše. Neoficialiai tvirtinama lbuk Anglai tris orlaivius nušovė. Iš Paryžiaus skelbiama, jog vokiečių aeroplanai bombardavę 27, 28 ir 29 d. rugsėjo Dunkirką. Viename atvėjyje bombardavimas pažeidė bei užmuše nekuri skaičių civilių gyventojų — nekariaujančių.

Sureštavo pacifizmo propagandos agentą.

Paryžiuje šiomis dienomis suareštuota ir pasodinta kalėjiman žymus perankstybos ramybės agentas, kuriam Vokietija išmokėjus \$1.600.000 papirkimui Prancijos parlamento atstovų, laikraščių redaktorių ir visokių agentų—agitacijai, kad greičiaus karė pasibaigtų, žinia, be sugražinimo Belgijos nei Alsace Lorraine'o. Sakoma į tą propagandą imaišytos ir Suv. Valst. net devynios bankos.

— Charkove elektrikos kompanijos pabrūke darbininkai suareštavo savo direktorius bei užveždėtojus ir sukio juos kalėjiman, kur juos laikysią kol nesutiks pakelti mokes ties.

— Petrogragas, 3 d. Spalių. Vyriausių Rusijos gelžkelių darbininkai pasiryžo straikuoti, jei jų reikalavimai nebus išpildyti.

— Suv. Valstijų Valdžia uždraudė išgabenti prekes į Olandiją, Svediją ir Norvegiją — neutralias šalis. Mat jos buk šelpę Amerikos prekėmis vokiečius.

— Tokio, Japonijoje miestą pašlavė baisi vētra, palikdama 100.000 žmonių be pastogės. Virš to 138 žmonės liko užmušti ir 300 sužeisti.

LIETUVIŲ TAUTOS ISTORIJA IR DABARTINIAI SIEKINIAI TAUTIŠKU ATŽVILGIU.

(Tasa nuo 38 No.)

Aiški priežastis Lietuvos viešpatystės puolimo ir pačios tautos suskurdymo, sumažėjimo ir nupuolimo tai susidraugavimas lietuvių su lenkais. Išsivadėjimas lietuvių didžio kun. atskiriame asmenyje dalinimas lenkiškų privilegijų bajorams ir lenkų intekmė Lietuvoje per karališką dvarą, lenkų teises (privilegijas) ir lenkišką bažnyčią bei nuo jos priklausiančias mokyklas Lietuvoje, per Krakovo universitetą prieš Liublino uniją, o vėliau taipgi ir per lenkišką Vilniaus akademiją—tai buvo priemonės, kuriomis viešpatystės valdžia Lietuvoje tapo visiškai susilpninta ir sulenkinta augštesnės tautos klesos; išsiplatinimu gi lenkystės sudemoralizuotas bajorų patrijotiškumas ir supratimas tautystės. Tas privedė lietuvius prie Liublino unijos. Nuo to karto lenkų intekmė Lietuvoje juo lengviau ir sparčiau platinosi. Bajorija daugumoje priima lenkų kalbą. Kunigija ir pirmiau daugumoje buvusi lenkiška, dabar tampa galingu inrankiu polonizavimo liaudyje. Lietuviškas patrijotizmas, lietuviška tautystė, maišoma su lenkiškomis arba imama pervien: žinomas išsireiškimas — „gente lituanus, natione polonus“; lenkų kalba tampa lietuvių inteligentų kalba. Lietuvių viešpatystei išteisybės gresia pavirtimas Lenkijos provincija, o lietuvių tautai—išnykimas per išnykimą lietuviškos kalbos.

Iš kitos pusės, tik susivienijus su Lietuva, Lenkija tampa didelė pasaulės viešpatystė. Lenkų tauta iš pirma mažos užauga į didelę ir skaitlingą Europoje po susivienijimui su Lietuva. Sulenkėjus lietuvių bajorijai ir inteligentijai, lenkų literatūros, dailės, lenkų augštesnių klesų ir kultūros spėkos kelis syk pasididinta. Lietuvių kilmės vyrai dabina lenkų istoriją ir literatūrą (Kosciuška, Mickiavycius) Lietuvos didžiūnai Radivilai, Pociai (Pac), Sapieikai, Cartoryskiai, iš Gedimino padėmės kilę kunigaikščiai, kaip pačioje Lietuvoje, taip ir tekusiose nuo jos Lenkijai rusų žemėse tampa lenkiškais magnatais, jų turtai šelpia lenkų tautos kultūrą ir reikalus. Užtai tad lenkai taip garbina „Jagelonus“ (Jagelonų idėja) ir taip prisipyre laikosi lietuvių, kad tiems mūsų laikuose norint savim gyventi, negali jų išsivadėti, ale per fas et nefas nori juos ir toliau pasilikti savo globoje. Lenkams rodo, kad lietuvių paties likimo jiems pavesti, kad ant lietuvių tautos griuvėsių ar kapo jie galėtų augti ir didėti.

Vienok ta pati unija su Lietuva ir pakvietimas svetimoms lietuviškos dinastijos, tiek prisidėjusi prie užaugimo, ir pakėlimo lenkų tautos, buvo tikra priežastis puolimo jų viešpatystės. Svetima, ponų (nobility) sukviesta, dinastija jautėsi nuo jų prigulinti ir nesijautė taip stipri ant sosto, kaip kad būtų buvusi sava (native) lenkų dinastija.

Mes matome jau Jagelos rankose beesant silpną karališką valdžią. Kaip jis taip ir jo inpediniai jautė, kad jie iš ponijos (nobility) malonies sėdi ant sosto, kad ta ponija gali jo sūnų, kaip nenelena, neišrinkti jo inpediniu, ir užtai kožnas, pradėdamas karaliauti arba išanksto užtikrindamas savo sūnui sosta, mažino karališką valdžią ir karališkus turtus, sunkino žemesniusios savo pavaldinius ant naudos ponijos (privilegijomis), iki iš karališkos valdžios teliko tik šešėlis arba vien vardas, o viešpatystės turtai tapo išdalinti. Tarp ponijos atsirado magnatų lygių užrubežių feodališkiems kunigaikščiams. Karalių autoritetas visiškai puolė; o didžiūnai kožnas žiūrėjo savo naudos; pradėjo dagi vesti kares tarp savęs arba kilti prieš karalių; renkant karalių emė užprašinėti kariškos pagalbos savo partijai nuo svetimų valdžių.

Tą anarchiją juo labiau didino nelaiminga unija su visai svetimoms tautos viešpatyste, dagi kelis syk didesne už Lenkiją.

Lenkai vis stengėsi inkorporuoti Lietuvą į Lenkiją, o lietuvių visą laiką bendro politiško su lenkais gyvenimo tam priešinosi. Faktas nuolatinio lauzymo unijų iš lietuvių pusės, dagi stojimo į priešų pusę laike karės (1655 metuose Lietuvos valdžios padaryta unija su Svedija laike karės su karaliu Gustavu, rytiniai rusai karėse su Maskva, sukilimas Ukrainos ir pasidavimas Maskvai); tikėjimiški kivrėnai pravoslavų (ortodoksų) su katalikais; antagonizmas tarp lietuvių ir lenkų nacionališkumo, kur lietuvių dagi toki; kurie buvo priėmę lenkų kalbą, iki paskutinių laikų stengiasi pabraukti savo lietuviškumą (žiur. British Review, Febr. 1915, Autonomy of Poland and Lithuania. J. Gabrys, Lietuva-Lenkų Unija.) Užtai ir suvienyta Lietuvių-Lenkų viešpatystė, nors savo laiku buvo viena iš didžiausių Europoje, vienok niekad neparodė taip didelės galybės išlauko, kokia jai būtų prigulėjusi pagal josios platumą; bet juo tolyn nesutikimais ir anarchija viduryje vis labyn silpnėjo, iki galutinai nepuolė.

Taigi unija Lenkijos su Lietuva privedė abi jas prie anarchijos ir prie visiškų tų viešpatysčių puolimo.

VI.

Pabaigoje XVIII-ojo amžiaus Lietuvos viešpatystė puolė; vienok lietuvių tauta, nors baisiai nuskriausta ir bėgyje amžių daugias kaip per pusę sumažinta, nežuvo. Nes viešpatystė tai ne tauta. Viešpatystė yra tik instauga tautos. Instauga, be kurios tauta gali ilgai gyventi, dagi augdama ir stiprėdama, pvz. nomadai izraėliečiai prieš užėmimą Chanaano-tauta be viešpatystės. Tautą galima pavadinti sudėtinė esybe su savo papročiais, kalba, dvasišku turtu, savo sąmoninga (conscious) dvasia, kurią ji jaučiasi esanti skirtina nuo visų kitų panašių žmonijos grupų taip sakant sudėtinis individuumas. Niekas nepasakys, kad po puolimui lenkų viešpatystės, dagi po paskutiniam lenkų sukilimui 1863 met., panaičius Rosijos valdžiai ir paskutines teises lenkų autonomijos, jau dabar nėra lenkų tautos. Yra ir dabar, kaip lenkų taip ir lietuvių tauta, ir neviena daugias kita, kurios nors dabar neturi savo viešpatysčių, bet turi savo kalbą, tradicijas, sąmonę savo skirtumo nuo kitų žmoniškų grupų, savo skirtingą dvasišką gyvenimą. Viešpatystė yra tik, kaip pasakyta, tautos instauga, be kurios tauta civilizuotame stovyje sunkiai gali apseiti. Viešpatystė yra kaip ir namai tautos, garantija jos savistovybės, be kurios ji, nors gyva, bet kitos spaudžiama, skriaudžiama, tankiai ir naikinama; būdama svetimos verge, ji tankiai, turėdama ginti dagi savo gyvastį, sunkiai gali nuveikti ką nors naudingą visos žmonijos labui.

Gyvastis tautos apsiereiškia ir užsilaiko jos tradicijose, kurios iš savo pusės tvirčiausia užsilaiko-tautos kalboje ir aiškiausia apsiereiškia jos literaturoje. Užlaikiusi savo kalbą, o da turinti prie to ir savo literatūrą, jokia tauta negali būti paskaityta mirusia arba nesančia, nes ji pati jaučiasi gyva esanti. Neturint jai savo viešpatystės, kita tauta, kurią privertė prigulėti į savąją, gali ją skriausti, bet negali pasakyti, kad jos, kaip tautos, jau nėra.

Beveik visų Europos tautų literatūros (išskyrus grekų ir latynų) prasidėjo po priėmimui krikščionystės. Lietuvių tauta paskutinė Europoje priėmė krikščionystę. Yra ženklų, kad Lietuvoje priešistoriškoje senovėje bene buvo žinomas runų raštas. Susitvėrus Lietuvos viešpatystei, didžių kunigaikščių kancelerijoje buvo vartojama latyniška kalba susinešimui su vakarine Europa, o slaviška-cerkvinė su rusų kunigaikščiais. 1529 met., slaviškoje kalboje buvo išleistas Lietuvos instatymų kodeksas, Lietuviškas statutas.

(Toliaus bus.)

PER AIRIJOS VYSKUPUS.

(Lietuvių rinkliavos reikalais.)

(Tasa)

Perėjom geležinkelio stotį (tai tau pusantros mylios, kalbant ne lietuviškai), tik tuokart tolumoje pasirodė vyskupo namai ir bažnytelė. Airas verkdamas savo kaimyno „poor Partridge“ ir valdžią niekindamas nuėjo savo keliu, aš savo.

Visai lietuviškas kluonas, kur šienpjuviai darbuojasi, tik murai ne lietuviški, palocinės išvaizdos. Negaištant į svečių kambarį išėjo vyskupas, iš visų iki šiol regėtų smulkiausias išvaizdos. Bet į smulkumą nežiurint priėmė labai mandagiai, klausinėjo ir klausės, išrodžiau žemlapi etc., viskam pritarė ir pasakė pritarisų lietuvių rinkliavai, perstatysiąs dalyką kunigams etc. Iš visos kalbos supratau, kad čia rinkliava bus. Tik vėliau. Bet ir tai gerai.

Vyskupystė Achonry (Ballaghaderreen) turi 22 parapijas, 49 kunigus, 41 bažnyčią, apie 76.000 parapijonų. Vyskupauja dr. P. Morrisroe, 6 metai vyskupu.

Vyskupus atlikus reikalą labai tvirtai prašė mane užėiti į kleboniją, kur sakė, telefonuosias, kad manęs lauktų. Esą ten pietai ant 5 v., kaip tik į laiką, tai aš, turėdamas bent 3 valandas, sau su nauda ir kunigams su malonumu praleisias laiką klebonijoje. Lig nė šis, nė tas: atsisakyti—butų lig pasipuikuoti ar nuo vyskupo užkandos laukti, nepasipuikuoti—lig iš kekonu pietų meilauti. Bet vyskupui paraginus, kodėl, sakau, galėsiu pro šalį einant užėiti.

Atsisveikinęs su vyskupu gan skubiai patraukiau į miestelį. Kelio visa valanda, o laiko vos gana, kad nepasivėlinti ant pietų. Pietus ne pro šalį, nors vėl verčiau lig butų nesisulyti. Ką tarsiu užėjęs, nei: pietus duok. Bet neužėisi, jei vyskupas telefonavo laukti, kaip išrodys? Ypač, kad laiko 3 valandos, traukinys eina po 8 v., miestelyj nėra žmoniško viešbučio, pažintis su kunigais irgi gali buti naudinga reikalui. Užėisiu.

Na ir užėjau. Kunigų nėra namie nei vieno, bet tuojau busią. Girdžiu, pietai baigiama čirpinti. Kunigai grįžo. In laukiamaį kambarį įėjo kunigas, tur buti, vietos klebonas, kurs stačiai užklausė, ko aš noriu. Gerai, sakau, nieko aš nenoriu, tik važiuodamas pro šalį su Lietuvos rinkliavos reikalais paskaičiau sau už priedermę atiduoti pagarbą vietos klebonui. Kadangi nuo klebonų priguli rinkliavos pasisekimas.

Pažiūrėjo į mano dokumentus, ką laikiau del palengvinimo sau aiškinimų, palingavo galva: kuo, girdi, aš galiu pagalbėti; Nebent: ryto bus čia vyskupas, prane-

šiu jam, jog buvai, gal pavelys rinkliava. Ką daugiau iš manęs norit? Piktjuokis kumštelėjo mane prasijuokti balsiai ir tarti: pietų. Bet susilaikiau. Ne, sakau, vyskupui prašymą siųsti nereiks, nes aš jį ką tik mačiau ir jis pritare rinkliavai, tai aš užėjau pas tamstos prašyti: kuomet bus išaktyta rinkliava priguliničiai žmonėms paaiškinti, tam gi paliksiu lapelius ir knygutę, o šiaip jau daugiau nieko nenoriu. Klebonas lig abejodamas, ar aš nenoriu nakvynės pasiulijo: well, jei, sake, tamsta nori, pas manęs gali gauti lovą ant „week end“ (nes tai sabato diena). Vadinas ne šykstus, siulo ilgas vaišes. Bet aš tegalėjęs buė priimti trumpas: 2 valandų. Tokių nesusiprato pasiulyti. Tai atsakiau, jog negaliu palikti nakvynėi, nes reikalauju nedėlio matyti Sligo vyskupą ir todėl traukiniu ant 8 v. važiuosiu į Sligo. (Berods, tai buvo vos 5 v.) Sudiev.

Taip ir išėjau be pietų, aplankiau katedros bažnyčią ir beveik visas 3 valandas praslankiojau po laukus. Juokas, maniau, bus vyskupui, sulig kurio jug kaip ir isakymo klebonijon buvau užvykęs. Laimei oras pasitaikė puikus ir slankiojant po laukus pakeleivis valgyti nesinori.

Grįžęs į stotį pastebėjau burelį laukiančių ir, su keistais ženklais ir net veliava. Nesunku buvo ispėti, jog tai sinn-feineriai. Jų tarpe kaž koks nelabai kalbus kunigas ir labai, gal but per daug, kalbė moteriškė. Ji apsierengusi keistai, pusiau kareiviškai, tik ką vietoj kelnų sijoną turinti. Ji sukinėjos drąsiai, mosikavo rankomis, kalbėjo garsiai, ant ko burelis atsliepinėjo pritariančiai.

Sėdaus į vagoną trečios klasės. Burelis pasižvalgė po vagonus ir keistą moteriškę vedžiojos. Toji, išgirdau, sako: man gerai trečia klasa, aš pratus ir kalėjime sėdėti! Prie to isispraudė į tą patį skyrių, kur aš sėdėjau, pō draug keli vaikinai viena mergina nedaugelė ir kunigas. Visi, apart kunigo ir merginos garsiai čirškėjo kaip žvirbliai ant skiedryno išryto. Moteriškė pusiau išlindusi per langą (išpradžių maniau, jog ji girta, bet vėliau permianiau šiek-tiek nuomnę) pamojo ranka: — nebijokit, girdi, policijos, never mind kad antai policmonai žiuri, atminkit ką girdėję, eikit, jei reiktų, į kalėjimus, net kad ir mirtis grąsintų, vis vien, už airų respubliką, laisvą ir liuosą respubliką (lydėtojai: hear-hear!). Kepurės vaikinų ir šnipštukai merginų emė šokinėti po orą, riksmā, kaž kas iššovė del didesnio triukšmo. Na, maniau, žingeidžioj kompanijoje važiuosiu.

Vaikinas užkalbino, paaiškėjęs kas aš netruko perstatyti mane moteriškei, kuri besanti garsioji sinn-feinerių karalienė „countess Markiewicz.“ Nuotol visą kelionės laiką kalbėjomės apie visokias politikas, countess, (kuri tikrai iš turtingos giminės, gyvenančios apie Sligo) prisėdus prieš. Išsipasakojo sėdėjus kalėjime, išsitraukė portsigarą ir užsirukė, man irgi pasiulijus: juokai, kaip tik aš nerukau. Visa kompanija gavo po knygutę apie Lietuvą, „countess“ sakė prakalboms savo panaudosianti lietuvių klausimą: pūsk, maniau, į dudą, mušk į bubną, neškadys Airijoje, kur kalba apie rinkliavas... Ant galo užproponuota kaž kieno: lietuvių kalnu stovės už Airijos laisvę, o airiai už Lietuvos, busim broliškos tautos, vienodo padėjimo ir budo (hear hear!) Tuojau šokos visi man shake hands, pradėdant nuo karalienės, baigiant nedaugelė mergina. Vadinas, padaryta sutartis, Lietuvos su Airija unija, kaip nesidžiaugti? Ar žino lietuvių apie Airiją? Kaipja? Kaipgis, sakau, kožnas vaikezas, kožna mokyklos mergaitė žino, visi žingeidauja ir kožnas lietuvis sinn-feineris dvasioj, trokštąs Airijai laisvę (hear-hear!). Stai dar neseniai lietuvių svarbiausias pasaulij laikraštis (suprask „Išėivių Draugas,“ rašė apie „countess Markiewicz.“ Ką rašė? kaip rašė? Na, rašė... jog visoj Airijoje rastą viena tik lenkė, grovienė Markiewicz, bet ir toji airų tėvų... ir daug ką rašė, apie sinn-feinerius, šamroka, publikos veliavą ir tt.

Poni Markiewicz pasisakė žinanti, ir užcitavo, lenkų hymnus: Z dymem požarow, Boże cos polskę ir tt. Prašė mane padainuoti lenkiškai. Ne, sakau, mano, mano balsai paliko Skotijoje, užmiršau pasiimti. Bet labai trokščiau išgirsti airus (esą Airijoje priimta sinn-feinerių dainuoti tas dainas anglų kalboj) tas dainas dainuojant: lietuvis Airijos užkampy išgirstų lenkų dainą-furoras! Bet sinn-feineriai nedainavo, esą, jie nemoką ir per maž jų giedorių.

Prisiminiau, jog kalėjimuose gana laiko ir laisvės rožančių kalbėti. Beja, „countess“ palikusi, girdėjau, uoli katalike, pirma buvus protestone. Neapsiimu sprensti del politikos ar del tikybos pačios. Aišku, Airijoje kol kas tik katalikystė politikai užtikrina pasisekimą. Mačiau, airas su ašaromis antuzijazmo pasakojo kaip sinn-feinerių vadas iškėlęs augštyn rožančių ir sakęs: čia mūs stiprybė, geras katalikas kovos už airų laisvę! Paminėjęs rožančių, ar tū tyčia, ar per atsitikimą, žiuriu, gi „countess“ iš kišenės ištraukia begalini rožančių ir perdeda į kitą kišenę. Na, kas žino, pirm neg ką veidminiavime pakalčius — reikia persitikrinti pačiam, o aš persitikrinti nė vienai, nė kitai negalėjau. Atsisveikinome bičiuliais. Matomai, sinn-feineriai pripažino mane už saviškį, talkininką: kaipgi, ar ne pati Markiewicz išdavė patentą, padarius amžiną p a c t u m tarp airų ir lietuvių? juokaisne juokais, bet mačiau kaip policmonai į mane skersakiojo, ar aš ne „džermanas,“ visgi klausitis ne driso, gal but, ačiu artimybėi tų pačių sinn-feinerių, kurie prirėikus mo-

ka ginti saviškius. Apie 10 v. vakaro traukiniu pribuva i Sligo ir apsisotjau hotelyj „Ramsay's," nes i kurį maniau apsisotiti tas subankrutijęs ir todėl parinkau kurs pakliuvo, kurs pasisulė ant stoties.

Ryto užėisiu pas vyskupą, o panedėlyj trauksiu i Castlebar—Ballina. Kun. J. Norbutas

(Toliaus bus.)

KARĖS VAIZDAI.

Suramintoja.

Tai buvo karės laukuose. Jau šuviai nutilo... Priešinkas bėgo atgal, o mūsų kareiviai jį vijo ir vijo... Karo laukuose girdėjosi vaitojimai sužeistų karžygių, o karais ir skausmo riksmas perlėkė ir dingo tyliame vakaro ore.

Ir staigiai vėl sudrebėjo žemė. Skamba šuviai armošos. Mat, išnaujo pakilo mušis... Bet šuviai kaskart tylesni ir tylesni. Vakarop, mūsų narsuoliai užėmė vokiečių kasimus.

Sanitarai nunešė sužeistus ligoninėn, aplinkui—karės laukuose—viešpatavo dabar gilioji tyla ir ramybė.

Viena galestingoji sesutė paliko dar laukuose. Tai buvo sesuo Anielė, visų kareivių mylima ir gerbiama už savo drąsumą ir pasišventimą. Ji žengė nenugąždinama mušiu laukuose—neveizint i sprogstančias bombas ir granatas—visada buvo pirmoji prie sužeistų arba miršančių kareivių, saugojo juos per dieną ir naktį, visada pilna užuojautos, jų sopuliams—visada prisirengusi jiems patarnauti. Užtat garbino ją visi kareiviai—užtat ji buvo visų mylima ir gerbiama.

Kas tai suvaitojo girios parubežyji...

—Ar gi dar sužeistas, apleistas ir pamirštas savo kampeji?—mąstė sesuo Anielė, pasiskubindama ton pusėn i kur praskambėjo silpnas stenėjimas.

Ji prisartiino, nusilenkė. Visas krauju aplietas, jaunas kareivis, davė dar menkus gyvasties ženklus. Jis buvo sužeistas krutinėn ir ji tuojaus suprato, kad jo valandos jau suskaičytos.

Pilna užuojautos, ji atsiklaupė prie sužeistojo—pakėlė jo galvą savo rankomis, o jos ašaros krūto i jo išblyškusi gražų veidą. Jis meldė bent truputį vandens. Anielė turėjo gydančių lašų; davė jam lašų. Jis atsigėrė, pažūrėjo i ją ir tuojaus pažino „sesute."

—Ačiū Dievui, kad Jis prisiuntė man tave, brangioji sesute,—prašnabzdėjo jis, o gailus šypsojimas perlėkė jo veidu. Sveika, mūsų gera suramintoja—sveika!

—Jurguti!—šnabzdėjo sesuo Anielė. Ji pažino taip pat jauną karžygi. Prieš du metus jis dažnai atėdavo jos tėvų dvarėlin, tenai Nemuno apylinkėse. Ji gerai žinojo jo seną motiną ir jaunutę našlaitę Jievetę, jo sužieduotinę. Jo sodžius buvo taip arti nuo dvarelis—tai buvo geriausiai jį jos tėvų kaimynai... Ir neapsakomai pagailo, užuojauta, nuliudimas suspaudė sesers Anielės širdį.

—Sesuo!—prabilo Jurgis silpnu balsu. Aš mirštu.

—Nurimk, Jurguti!—tarė Anielė, valdydama savo jausmus. Nurimk mano brolau! Nebijok! Eisi pas Dievą mielaširdingą, pas mūsų gerą dangaus Tėvą.

—Bet gi, sesute! Aš prieš kovą išpažintį atlikau ir mano sąžinė rami. O vienok. Ak, sesute! juk aš taip jaunas. Man tik 20 metų. Man šypsojosi dar gyvenimas. Galėčiau ir aš laimę pasiekti mūsų bakažėlė, prie motinos, senos balandėlės, prie Jievetės—kvietkelio mano! O privalau mirti? Ir delko mirti? Tai butų dar laikas—ar ne?

—Brolau mano! Toks Dievo sprendimas, ramino jį Anielė. Ir kas žino, ką tu butum toj žemėj sutikęs? Gal tik nelaimės ir nepasisekimus? Geriau bus tau numirti jaunam ir nekaltam jaunikačiui negu pergyventi dar ilgus metus nuodėmėse. Pagarbink Dievo ištarmę ir nurimk!

—O, sesute! Ir tu jaunoji. Turbut ir tu myli tą gyvenimą. Tu supranti, man neapsakomai gaila motinos, Jievetės. Ji toki gera, dora mergaitė. Už mėnesio turėjo buti mūsų vestuvės. O aš mirštu! Jau neišvysiu niekados mano Jievetės!

—O tu išvysi ją tenai—danguje! O čia, ant žemės, ji niekadės nepamirš tave, su ašaromis sakė Anielė.

—Bet gi kas nuramins mano seną mamytę balandėlę? Ji turėjo mane tik vienintėlį sunų. Ji mirs iš skausmo, mano brangiausiai sesute!

—Dievas ją nuramins, Jurguti. Ji taip dora, dievota. Ji sakys sau taip;—Toki buvo Dievo valia; ir tyliomis ašaromis atsiklaups prie tavo kapo—prie visų brolių milžiniškų kapų—karo laukuose!

Ak,—sesute. Bet pamastyk ateis naujas pavasaris, paukšteliai prabilis savo linksmas dainelės, žaliuos mūsų dirvos, pažydės sodai ir pievos! Ak, mano siela ant sparnų ilgėsioliai lekia i mūsų sodžių mylimąjį, i tuos ryšius prie elių stovinčius. In mūsų bakažė, prigimtają, kur paliko mamytė su mano jaunąja mergužėle, manęs belaukdamos. Ak, Dieve mano! Sode vyšnios žydi, obuoliai, kriaušės, lyg sniego užbertos! per pievas bėga upelė, panašim i mėlyną juostą. Naši dirva laukia savo ūkininko. O ūkininkas miršta karės laukuose. Vienas visų savųjų

apleistas. Oi, kaip norėčiau, toj mirties valandoj paremti savo galvą svaigstančią ant pečių brolio ar sesers mylinčios! Oi, visi maniškiai... taip toli! toli!

Didžios ašaros pripildė mėlynas akis vargingo Jurgučio.

Anielė jį pakėlė augštyu, parėmė jo galvą svaigstančią ant savo pečių...

—Sesuo prie tavęs, Jurguti!—sakė jį švelniu balsu. Dievas mato tavo kruvinas žaizdas, tavo skausmus. Už tavo kentėjimus, užmokės tau Visagalis, užmokės jums visiems Dievas roju, kur nebus nei bado, nei jokios nelaimės!—pritarė su pilna tikyba Dievo malonės sesuo Anielė. O Jurgutis su galva paremta ant pečių tos tikros sesers, tarė:

Ak, tu tikroji mūsų sesuo galestinga! Man regis, jau dabar ir žaizdos ne taip sopa..., mano gera suramintoja! Išklausk dar mano paskutinį meldimą. Čia, delmone laiškas motinlės ir jos antrašas. Pažadėk man parašyti i motiną, i Jievetę, suraminti jas abi po mano mirties. Ar prižadi man, sesute?

—Taip, brolau mano! atsakė Anielė. Jurgis prasišypsojo jai neapsakomu dėkingumu ir pristumė akis. Kiek laiko buvo tyla giliausioji tyla nakties ir mirties aplinkui.

Bet staigiai šnabzdėjo Jurgis drebančiu balsu: Motinėle mano! Susute! Ten stovi motina-balandėlė, o prie jos Jievetė mano kvietkelis! Jo žiuri i r anę, linktelejo galvomis, lyg tartum prie savęs šaukiant. Ak, po mano marškinių kraujus teka, liejasi iš mano sužeistos krutinės, ant gėlių, ant motinos rankų. Jievetė stovi ištolo ir prasišalina.

O, palauk tu manęs! palauk? Sugrįsiu, gr it sugrįsiu, Jieveti! Ir bus mūsų vestuvės ir mes busime taip laimingi!

A, kokia giedra! Eime motin, Jieveti! Eime i dirvas mūsų varpelių nusipiauti! Eime motin, Jieveti! Oi, sesute! Tamsu man, tamsu! Koks tai balsas mane šaukia sesute!

—Tai Dievas šaukia tave!—ištare Anielė. Nebijok, brolau mano! Nieko nebijok! Eisi pas geriausia savo Tėvą. Jis priims tave savo rojūn—priims savo šventųjų kankinių tarpe!

Melskis su manim! Melskis i Jį! Ir drebančiomis lūpomis, bet tvirtu balsu ėmė sakyti.

—Tėve mūsų, kurs esi danguose.—Tėve mūsų, danguje—atkartojė Jurgis atsiduso ir atidavė dušią savo dangiškam Tėvui.

O Anielė padėjo švelniai numirėli ant žemės ir ėmė melsties su ašaromis už atilsi jauno kareivio dušios.

(„R. G.")

Dykai \$12.00 vertės.

Zodynas Anglų, Rusų, Prancuzų ir Lotynų kalbu, 4700 puslapių su 6000 iliustracijų įvairiom varsom, 4000 geografiškų aprašymų, 1400 bijografiškų straipsnelių, žodynės apsaugoja Jus nuo nesmagių klaidų silabizavime, ištarme ir parinkime žodžių. Tas zodynas labai vertingas. Atsiųsime jį dykai su 12 firmų katalogais, jei atsiųsit 98 centų uždengimui krasos lėšų.

Lewis Nelson

P. O. 187.

Bremerton, Wash.

Gali užcėdyt pinigų

SU ELEKTRIKOS PAGELBA

Neminint istaigą ar parankumą

kokius suteikia namuose elektrika—

jūs galite tikrai užcėdyt daugiau

negu jos invedimas gvarantuoja.

Su elektrika galite valyt bei skalbt

greičiau ir lengviau be pašalinės pa-

gelbos. Galima apsisitūt namieje be

nuovargio - - - - -

ir daug daug kitokiais būdais užcė-

dysite pinigų insivedę Elektriką.

THE PHILADELPHIA ELECTRIC CO.

Dideles Dovanos!

DUOSIME VISIEMS, KURIE PIRKS PER ŠITUOS VASAROS IR RUDENS MĖNESIUS KNYGŲ IŠ MUSŲ REDAKCIJOS.

Kodel? Gi todėl, kad norime paraginti mūsų tautiečius, busiančius laisvos Lietuvos piliečius, kad ir vasaros ir rudens vakarus nepakeistų gerų knygų skaitymo važinėjimams po piknikus, išvažiavimus ir t. t.

Reikia, labai reikia žmogui atsilsio, svežio oro, bet tą atsilsį geriausiai pasmaginti galima pasiėmus gerą knygą.

Šitas knygas patariame pirkti:

Algimantas, arba Lietuviai 13-me amžiuje. Istoriskas Dr. Pietario romanas 5 tomuose. Tai viena geriausių mūsų literaturoje knygų 2.50

Fabijolė arba Bažnyčia Katakumbose. Ta Kardinolo Wisemano istoriska apysaka yra išversta i visas europėjiskas kalbas. Musų kalbon ją išvertė velionis kun. V. Varnagiris. Tai klasiškas veikalas, su kuriuom turi kiekvienas apšviestas žmogus susipažinti. 1.00

Kova ties Žalgiriais. Istoriska drama iš garbingos mūsų senovės, parašyta Dr. Pietario. 2.50

Kunigo Giminė. Graži apsakėlė iš po velionio kun. Geručio (Bolvačo) plunksnos. Tai vienas jo geriausių literatiškų veikalų. 2.00

Iš Kelionės po Europą ir Aziją. Šita knyga tai unikatas mūsų literaturoje. Gražiausia kalba čia aprašyta lietuvės patrijotės mintys, atsilankius Prancijos ir Vokietijos žemėse, taipgi Lietuvoje ir senovės lietuvių žemėse, taipgi Azijoje, Kaukaze, Maskvoje, Petrapilyje ir tt. Be biskio 400 puslapių ta knyga papuošta suviršum 100 gražių iliustracijų. Popieros apdarais 2.00
Audeklo apdarais 2.25
Skuros apdarais, paauksuotais kraštais 3.50

Kas norėtų išsirinkti rinktinę dovanėlę, kurią gars tikrai brangintų, teperka šitą knygą.

Ne Mieste Laimė. Garsio visame pasaulyje Pierre l'Ermito apysaka, išversta i mūsų kalbą Julės Pranaičiūtės. 1.00

Vaičičio Eilės. Su velionio mūsų dainiaus plačia bijografija ir paveikslu. Ypatinai tinka ta knygelė pasiminti išvažiuojant kur pusdieniui ant atsilsio. 75

Patrimpo Laiškai. Parašyta velionio kun. A. Kaupo. Kas mėgsta rimtesnį skaitymą ir nori prasimokinti, apšviesti, šitoje knygoje ras daug savo protui dvasiško maisto. 60

Pasikalbėjimas Giesmininko su Lietuva. Vyskupo A. Baranausko vienas iš geriausių patriotiškų tvarinių. Skaitydamas tą mūsų tėvynmeilio veikalą smagiai praleisi kelias atsilsio valandas. Kaina tik 0.50

Pradžia ir Išsiplėtimas Katalikų Tikėjimo. Parašyta Vyskupo Mot. Valančiausko. Gražiausia klasiška kalba čia aprašyta pirmųjų amžių katalikų istorija. 1.00

Sodžionių Teologija. Pritaikinta prie sodiečių nuomonės. Katekizmo formoje ir trumpais pamokslėliais klasiška to mūsų rašliavos korifejaus, kun. J. Geručio, čia išdėstyta visa, kas apšviestam lietuviui katalikui žinotina. Jaunesnieji mūsų inteligentai vien del kalbos gražumo privalėtų tą knygą studijuoti. Puslap. 285. 1.00

Skaitymai iš Šventųjų Gyvenimų kiekvienai metų dienai. Su paveikslais. 4 tomuose. 3.00
Su gražiais audeklo apdarais 3.50
Drutais skuros apdarais 4.50

Biurokratai. Graži Jono Kmito apsakėlė iš paskutinių atsitikimų Lietuvoje. Čia gražiai ir vaizdžiai aprašyta Rusijos biurokratų šeiminkavimas Lietuvoj. 2.50

Kam netinka šios knygelės, gali pasirinkti kitas iš mūsų katalogo.

Kas pirks knygų nemažiau kaip už 2 doleriu—tam duosime dovanų už 30 nuošimčių. Perkantiems už nemažiau kaip už 5 dolerius, duosime dovanų

"ZVAIGŽDĖS" PRENUMERATA.

vieniems metams ir dar pridėsime auksinį rašančių

Kas nenori laikraščio "Zvaigždės", tas galės pasirinkti knygų iš mūsų katalogo už 2 doleriu.

Pinigus ir užsakymus meldžiame siųsti šiuo adresu:

A. MILUKAS & CO.

3654 Richmond Street, Philadelphia, Pa.

Amerikos Naujienos.

★

Didelio aptaksavimo bilius perėjo per balsus.

Washingtonas 2 d. spalio. Siandien Kongresas užbaigė savo sunkų darbą sulig karės taksų biliaus. Sunkus istiesų buvo darbas, nes tam biliumi didžiama kongrese atstovų ir senatorių buvo priešingi, daug už jį ginčytasi, ka dangi daugiausia pagal tą bilium aptaksuota toki dalyka, be kurių negali apsieiti bėdnesni žmonės.

Galop nepaisant visų presos priešingų balsų bilius uždedantis ant žmonių \$2.500.000.000 taksų našta liko priimtas ir paduotas prezidentui Wilsonui pasirašyti. Taip ant freighto (prekių transporto) uždėta \$56.000.000 dolerių taksų, ant pasilinksminimų (teatrų, krutančių pavyksų) \$60.000.000; ant laiškų pirmos klasės pašto siuntinių \$70.000.000 (dabar bus po tris centus laiškui nusiųsti stampa); ant laikraščių siuntimo \$14.000.000. Dėl pabranginimo laikraščiams persiuntimo lėšų neviens jų turės karės metu sustoti eję. Atvirutės irgi bus po 2c. vietoje po 1c. kaip, ligi šiol kad būdavo, nes nuo stampų turės būt surinkta \$32.000.000.

Beto taksos uždėta ant komunikacijos korporacijų, reikės žmonėms mokėt brangiau už važinėjimą tramvajais, traukiniais, automobiliais etc. Nuo automobilių bus srinkta taksų 40.000.000 nuo alkoholinių gerimų \$275.000.000, nuo tabako \$30.000.000.

Taksų bilius buvo apėmęs ir tokius reikalingus maisto dalykus kaip kavą, arbatą ir cukrų, bet tie galutinai palikta po senovei. Taipgi paliuosuoti nuo kariško aptaksavimo Elektriškai, telefonai ir Gazas.

Kaltinama rusai inspektoriai už Eddystone'o eksploziją.

Chester, Pa. Siomis dienomis suareštuota Media, Pa. du rusų socialistai laike teismo jų draugų socialistų, pasekme Eddystone atsitikusios 10 d. balandžio šių metų eksplozijos amunicijos pabrūke, kuri tai eksplozija užmušė 133 darbininkus ir daugelį sužeidė.

Buvę kulų inspektoriai, Mykolas Lagoda ir Nikolajus Klekner abu rusai—tapo suareštuoti kaip žmogžudžiai—eksplozijos kaltininkai, Klekner esąs vienas iš žymesniųjų I. W. W. vadas.

Naujas suokablis susekta.

Washingtonas 1 d. spalio. Naujųjų Amerikos vaizbos laivų valdybose atsiradę vokiečių valdžios agentai. Jie vartoja mažus bevielio telegrafo aparatus, suteikiančius submarinams signalus apie prisiartinimą vaizbos laivų. Tie kurie pasamdyti kūrėti pečių, tokiu būdu kurena, kad tiršti dūmai, užpakalyje laivo nusiūriama ilga linija, kurią lengvai gali pastebėti submarino jurininkai.

Suv. Valstijų laivyno valdininkai už atsiradimą tokių šnipų kaltina dabartinę sistemą komercijos laivams tarnybos parūpinimui—taip lyg būtų ramybės laikai. Jie reikalauja kad tarnyba vaizbos laivams būtų samdoma iš Tautos Rezervos jurininkų, kurie esą ištikimiausi amerikiečiai.

Gal maisto pritrūkti.

Suv. Valstijų Maisto Administracija duoda šios šalies žmonėms nuolatinius prasergėjimus per laikraščius, viešas iškabas, mokyklas etc. apie maisto taupinimo reikala. Pataria valgyt mažiau mėsos ir kvietinės duonos, kad tokiu būdu daugiau užėdyt talkininkams. Europos kariaujančiose viešpatijose jau seniai maistas dalinama kariškoms porcijomis. Jei karė ilgai užsitęsi gali jo pristigti ir kariūnėms. Gi pusalkani kariūnai negalės tinkamai kariauti, tada karė gali arba da ilgiau užsitęsti arba pasibaigt nepaisėkimui.

Amerika, gi ne tik eave turi maitinti, bet ir talkininkus. Todėl, kad neprisieitų kartais badauti, valdžią ir ragina žmones kiek galint mažiau vartoti maisto, ypač mėsos ir duonos, i to vietą reikia valgyt daugiau daržovių, žuvies, vaisių.

Philadelphijoj visos restauracijos ir viešbučiai nusprendė utarninkais jautienos negaminti visai savo konsumentoms.

1000 smuklių New Yorke užsidarė.

Negalint panešti įvairių taksų sunkumo ir perdidelio eavaigiančių gerimų pabranginimo didžiamame New Yorke šią savaitę užsidarė 1000 smuklių (saloon'ų). Spaliu 11-ą dieną, kuomet „laisniai“ (license) pašoko iki \$1500 turint but užmokėta iškalno, daugelis smuklių nestengė atidaryt savo duris. Svaigalų vaizborių sanjungos prezidentas William McClenahan sako, kad i šešis sekančius mėnesius visoj valstijoj turėsia išnykti mažiausia 3000 saloon'ų prie dabartinio valstijos administracijos parėdymo. Mat sulig naujo valstijos įstatymo, nuo 30 d. rugsėjo saloon'as tegali but tik ant kiekvieno 500 gyventojų miestuose turinčiuose mažiau kaip 55.000 žmonių.

Suv. Valstijų valdžia pasiryžo iššluot anarkizmą.

Pastaruoju tapo suareštuota New Yorke tris žymiausi aidėblisto lyderiai kaltinami straiškų kurstyme ir visokių piktadėjų darbų istaigose ruošime. Tarp tų areštantų yra taip vadinama „Raudonųjų Princesa“ Elizabeth Gurley Flynn.

Pastarosios suareštavimas menama padės valdžiai surasti daug tikrų besiplatinančio šioj šalyj anarkizmo kaltininkų, kurie šelpė tą pasmerkintą judėjimą savo kapitalais.

Zydai surinko \$500.000 viena diena.

Amerikos žydų Pagelbos Komitetas pagarsino laikraščiuose, jog savo Atpildo dienoje Yom Kippur jie surinko pusę milijono dolerių savo tautiečiams nukentėjusiems nuo karės. Tokių kankinių jie turi apie 3.000.000. Pasak Jacob Billikopf išpildančio pagelbos komiteto direktoriaus, \$10.000.000 kurių rekalauiama iš šios šalies užtektų vien žydų karės srityse gyvasčiai išgelbėti. Jei kiekvienas žydas Amerikoje, girdi, pasiimtų savo pareigą atskančiai savo padėjimo aukoti, tai su viena nakčia būtų surinkta tie \$10.000.000.

Lenkai stoja už Prezidentą.

Pastaruoju New Yorke lenkai suorganizavo Lenkų Amerikiečių Ištikimybės Lygą. Savo isteigmame susirinkime lenkai nutare paremti Prezidentą Wilsoną. Pirmėdžiui buvo Edwardas Kilecki. Tą žinią pagarsino ir New Yorke Anglų laikraščiai.

Lenkai geriau moka reklamuotis ir politikuot savų interesų naudai negu lietuviai.

Čėdykit puodus.

Dabar prasidėjo didelio pačėdlumo laikai. Karė Dievas žino kada pasibaigs, o ji suglemž daug gyvenimų reikalingų daiktų. Jau turime nuo valdžios paraginimus čėdyt maistą, nes galima, jei kokioj, ir bado pritirti. Tečiaus nekuri daiktai reikia čėdyt ir be paraginimo, kaip, paveizdan, puodai, skaurados, įvairūs metalo indai. Metalai reikalingi ginklams dirbti, šarvams etc. Gi tais dalykais Suv. Valstijos turi aprūpint netik savo kariūnėm bet ir talkininkus, tad neilgai trukus gali jų išdirbystė dēlei karės aplinkybių susimazinti. Tuomet, aiškus dalykas, kad kol karė trauksis nemažai pristigs gyvenimui reikalingų daiktų iš visokios rūšies metalo. Kad tokio nedatekliaus perdaug neatjautus, reikiai išlaiko pradėt čėdyt savo maisto gaminimui įrankius.

Rūpestingos šeimyninkės niekad neduos surudyt savo puodams, skauradoms neigi juos pridėgis. Turėtų dabar taip pat elgtis ir apsileidusios moters, kad kare besitesiant ilgiau nereikėtų, eiti per kaimynus skolint puodu.

Antroji Liberty Loan (laisvės paskola) tapo atidaryta Suv. Valstijų izdo departamente 1 d. Spalio, 1917.

Anot prezidento Wilsono „Laikas atėjo pargalēt ar pasiduot, S. V. Izdo sekretorius Mc Adoo, sako, „Ar mums mielesnis doleris už mūsų sūnų gyvastį?“

Padaryk savo priederme užsirašyt nuoš. Su vienyty Valstijų valdžios Antrosios 1917 Laisvės paskolos akcijų.

Jos išleistos po 50.00, 100.00 ir daugiau 4 per išmokamu kas 6 mėnesiai. Galima užmokēt ant syk arba mokēt dalimis. Pasiklausk bankieriaus, pačtoriaus arba vietinio Laisvės Paskolos komiteto. „Liberty Loan“ tas geriausia pinigams šiais laikais vieta. Rašykites prie jos tuojaus.

Blogai Rusijoj.

Anot New York Times'o paskelbtų žinių iš Petrogrado, Rusijos politiška betvarkė virsta tikraja anarkija.

Salies valdžia varžosi raudonieji socialistai Bolševikai—trokštanti kraujo ir diktatūros šalininkai Bolševikai tvirtina kad panaikinus kontrarevoliuciją reikia sustabyt karė.

Norint gi toliau kariauti, reikia gaut iš talkininkų pasiskolint pinigų ir amunicijos. Gi talkininkai, vyriausia Britanijos kaalpitistai pinigų Rusijai neskolisia kol ten nebus drūtos valdžios, o tokia valdžia tegalinti būt isteigta vien iš socialistų. Kad tokią socialistų valdžią isteigus reikia tojaus pertraukti karė, apskelbti taikos išlygas, kurios nustebis viso pasaulio darbininkus ir privers juos sudėti ginklus arba su jais pulti ant kapitalistų, kurie juos, esą, kankinę ir priversti eit karėn. Rusijoj kapitalizmas turis but apginkluotas ir visos privatinės žemės turį but atimtos ir išdalintos kaimiečiams. Tada kaimiečiai susivieniję su mietsų darbininkais padėsia galą revolucijai—žinia su baisiausiu kraujo praliejimu savųjų, rasi kaip tad buvo Prancijoj.

Atgaliausi socialistai mat vis negali da nusiraminti, kad Rusijoj nuversta biurokratizmas palyginamai be didelių kruvinų orgijų.

Kita dabartinės valdžios partija tvirtina, jog socialistai šalį atvedė ant pražuties krašto. Visoki „sovietai“, mitingai bei tarybos suardė discipliną armijoje ir vidujėje administracijoje sukėlė didžiausią betvarkę. Jie isteigta Rusiją ant pažeminimo ir nelaimių frontuose ir ekonomiškos katastrofos namieje. Jie išstate Rusijos didės viešpatybės egzistenciją ant pavojaus. Jie užtraukė ant Rusijos talkininkų ir priešų panieką. Todėl tat reikia bū-

tinai kariauti toliau, nes kitaip Rusija tapsianti vokiečių verge.

Tolesniam gi karės vedimui reikia sugražinti armijoje discipliną ir visoj šaly atitaisyti tvarką. Tam reikia drūtos centralizuotos administracijos supilniausia valdžia, kad įvykinus savo norus. Tarybos ir komitetai turi but panaikinti. Rusiją turi valdyt viena geležinė ranka. Iš dabartinės anarkijos tegali išgelbet šalį vien druta kariška diktatura.

Sitas programos yra geriau sakant kazokų, kurie apreiskė Maskvos, konferencijoje per generola Kalediną. Tečiaus extremistai šiuo tarpu laiko persvarą valdžioje ir kol toks padėjimas tešis, apie by kokią tvarką Rusijoje nera ko nei sapnuoti.

Ir kas Lietuvą neskriaudžia?

Jau negana ką vokiečiai užėmę Lietuvą visai ją tapo ant savojo kurpaliaus, lenkų šovinistai stengiasi ją prijunti prie savo būsimos karalijos, Rusijos dabartinė valdžia irgi nemano lietuvius paliuosuoti,—bet ir patis lietuviai su svetimų pinigais rengia jai vergiją po kare.

Po lietuvių laikraščius šioj laisvės šalyj pasklido gandas apie kokius tai „špiegus“ lietuvių tarpe.

Sunku buvo iš karto tikėti tokiems paskalams. Juk visokių sriovinių „kampanijų, konkurencijų metu, kaip dabartiniu karės laiku, apsišmeizimai įtarinėjimai lietuvių tarpe—paprastiesi dienos nuotikiai, visų nei nesupaisys.

Stai kad ir iš Sveicarijos nelemtas protestas prieš Dr. O. Viskonto buk kokius tai nepatriotiškus darbus. Protestas regimai paleistas ant karštųjų, gal po itekme vieno vakarelis susikirtimų. Tečiaus nors jį karštai pagaminta, bet Amerikos lietuviuose nerado pageidaujamo atbalsio, nes šioj šalyj lietuvių visuomenė jau taip apsiyratus su panašios rūšies „protestais“ kad ir iš Sveicarijos priėmė labai šaltai. Viens kits laikraštis tik neapsimastęs, gal neturėdamas kuo užpildyti savo špaltas, pagarsino nesukialdamas tečiaus jokio atbalsio. Mat netikėta.

Taip ir i šnipų istoriją nenorėta tikėti. Bet kuomet pasigirdo balsai ir iš pačių įtariamųjų abazo, iš ko vis aiškiau atspiešia kaltės šešėlis, abejonė sulig šnipų pradeda nykti, užleidžiant vietą išpradžių nusistebėjimui, o paskui dideliu pasipiktinimui.

Stai „Tevynės“ N. 38 p. S. Simkus tvirtina, buk p-nai Rimka ir Pilėnas turėję kokius tai pinigiskus ryšius, o Alytienė S. L. A. ofise Pilėnui versdavus kokis tai raštus i Anglų kalbą. Pilėnas davęs ir p. Simkui & 100 lietuviškiems reikalams, tečiaus reikalavo dirbti tais „reikalais“ pagal jo Pilėno plėną. Komisija sudaryta iš laisvamanių (nes mat jų abaza suteršė parsidavėlių istorija) išgavo iš Pilėno prisipažinimą, jog jis tarnaujas Anglijos vidurinių dalykų ministerijoje ir turis tarpe lietuvių, savo žmonių, Pilėnas pasisake dažnai šelpęs pinigais p. Rimką buvisi „Ateities“ redaktoriu. Alytienė prisipažino vertus i anglų kalbą iš lietuviškų laikraščių straipsnius, kuriuos Pilėnas jai paskirdavo ir už tą darbą jai užmokėdavęs. A. B. Strimaitis liudijo, kad Pilėnas dažnai lankydavosi S. L. A. ofise kaipo buvęs New Yorke kuopos pirmininkų; kad Pilėnas skundžias Amerikos valdžiai lietuvių organizacijas ir įskundęs jau taijai valdžiai keletą lietuvių. Viršminėta komisija vėliaus paskelbsianti da daugiau darodymų sulgy šnipų. Jai tad teisybė, kad tokie kainai atsirastų lietuvių tarpe ir da ig taip liudname mūsų tėvynės momente, isties reikia visiems lietuviams sukrusti, kas tik gyvas, giinti visų skriaudžiamos mūsų vargšės tėvynės teises. Turime dirbti ne tik su plunksna, žodžiu, o juo mažiau su pagieža ir kerštais, bet su kuogausiausiomis aukomis, atsakančia reklama, bei agitacija svetimtaučiu tarpe. Jei mokėsime priderančiai šelpti savo karės nukentėjusius ir agituoti per spaudą, kaip tat daro, pavyzdin, lenkai, žydai, joki parsidavėliai, nepaisant kaip turtingi ir itekmingi jie nebūtu, negalės pakenkti drūčiai susivienijusių lietuvių plianams išgauti savo tėvynei laisvę.

Dr. Jonas Šliupas Stockholme reikalauja Lietuvams ir Latviams autonomijos.

Philadelphijos Public Ledger'yje tilpo 3 d. Spalio skanti telegrama iš Stockholmo: „Dr. Jonh Šliupas (Šliupas) pasitaręs su Lietuviais, Latviais ir įvairiomis Rusijos partijomis atvyko vakar i Stockholmą ir prašė Ira Nelson Morris, Amerikos ministerio čionais, periušti prezidentui Wilsonui memorialą, išdėstantį tų žmonių tautini programą su meldimu jį paremti.

Jie reikalauja pilnos neprigulmybės, teisės isteigti savąją valdžią ir atstovauti taikos konferencijoje.

Jų teritorijalis programos reikalauja sugražinimo didesnės dalies žemių atimtųjųiems 1795 metu, apimančių 12.000.000 Lietuvių, Latvių ir kitokių tautų.”

Lyg nepraktiška.

„Darbininkas“ neseniai paskelbė, o „Garsas“ pritaričiai atkartojė, kad, esą, naudingiau visokiems žvilgsniais būtų, visi katalikų seimai laikyt kartu vienoje vietoje. Jau nepamenu kuris tų dviejų laikraščių nurodė kaip vieną principalių tokio bendra-seimio motyvų—kad, girdi, kilus nesusipratimams dėl kokio dalyko, čia jau ant syk kelių organizacijų atstovai nurėktų ir būt poviškam. Ar taip perdaviau šią mintį, nežinau, nes anų laikraščių tų numerių, kuriuose tilpo bendraseimio sumanymas, neturiu prie savęs. Bet gana to, kad mintis ta pati.

Iš pinigishko atžvilgio ir laiko sutaupinimo laikyt bendraseimį visoms organizacijoms rasi būtų daug naudingiau. Mūsų organizacijų skaičiui žymiai pasidauginus, visa vasara beveik praėina vien tik „seimavojimui“.

Tiek to su didesnėm organizacijoms, joms metiniai seimai dar gali būt išteisintini, nors ir jie galėtų lengvai be jokios sau nei tautai skriaudos, rasi da su deidesne nau-da, apsieiti su dvimetiniais seimais. Bet jau smulkiosioms dr-joms, tepajiegančioms nusiust didžiausiu skaičium po dvidešimts delegatų ir aikvot pinigus tolimai kelionei, gyvenimui viešbučiuose po tris-4 dienas, išties nėra jokio pateisinimo. Ir kad da bent ką nors naudingo tuose savo seimuose nuveiktų! Dažniausia vien ką parūpina savo organizacijos organui keliems numeriams medžiagos—ilguilgiausią „seimo protokolą“.

Iš tų gi ilgų protokolų, jei turi kas kantrybę perskaityt, matai žmogus vien barnius, ginčus už tušią nieką, arba neužpelnytus išsigarbinimus vieni kitų, nutarimų—devynios galybės, komisijų tiems nutarimams pildyti, kita galybė. — Po to ir nutilo. Kitą vasarą, kitas seimas ir iš pradžių ginčai, apsikaltinimai už neišpildymą garsų nutarimų, susitaikymai; nauji nutarimai, komisijų komisijėlės etc., garbės sąnario titulų suteikimas, dažniausia nieku ne užsitarnavusiems tos garbės sąnariams—ir vėl užbaigta iki kitam seimui—tokios jau spalvos. Ir kam gi toki seimai? Ar negeriau būtų, kad delegatai ir delegatės pasėdetų namieje, vietoj ką daužytis traukiniais iš vieno Amerikos krašto į kitą ir aikvoti brangų laiką bei dideles pinigų sumas „tikietams“, bei viešbučiams? Mažos organizacijėlės reikalai su mažu gali but atlikti per laiškus bei laikraščius. O jei jau draugija ar delegatai turi perdaug pinigų, tegul vietoj ką išleidus ant seimo, paaukoja lietuviams nuo karės nukentėjusiems pagelbėti ir tautos reikalams. Arba jau jei butinai nori „seimu“, tai tegul susidėda su kokia didžiule organizacija ir bendrai aptaria savo dalykus. Tuomet gali viens ir tas pats delegatas ar delegatė atstovaut abi draugiji. Toks bendraseimis būtų naudingas.

Bet anaipol ne tuo tikslu, kad nurėktų vieni kitus. Nurėkimais toli nenuvažiuosi. Juk draudžiamas daiktas vis labiau prie savęs traukia. Siandien riksmu nuo jo atgrąsysi, ryt dar su didesniu impetu prie jo kibs kaip tik proga pasitaikis. Tad ne riksmu galima šiokią ar tokią nuomonę iš galvos kam išmušti, bet įtikinimu. Kai delegatas bus pilnai įtikintas kokio nors sumanymo naudingume, nereikės seime nei riksmo, ne koliojimųsi. Kuomet didžiama atsiranda „priešingų“ seimo lyderių norams, tuomet reikia parlamentarinio būdu nutarimus daryti pagal didžiūmos balsų, o ne mažumos kujuko. Jei katalikiškos organizacijos nori apsaugot nuo perdidelio pas save laisvamanių išivyravimo, pirmiausia reikėtų atsargiau priiminėti į organizacijas sąnarius. Jei koks neišklus katalikas išmaišo, saugot — kad bent toks nepakliūtų į organizacijos valdybą.

Pas musgi pastarais laikais kaip tik daroma priešinga. Gal su geriausiais norais patraukti prie katalikystės, ar politikos tikslams pagaunama į savo tarpą netik abejotinus, bet ir aiškius katalikystei priešus, išrašoma juos į savo organizacijas ar garbingojo titulą teikiama ir kartais, daigi „prezidentų“ suolus sodinama. Prie panašių aplinkybių galima ir gerklę išrėkti ir vis nieko nepešti.

Laisvamaniui užkrautas titulus katalikų organizacijose, iš jo kataliko netik nepadarys (arba su labai retais išėmimais), bet dar jam į kaktą ragus įkals, su kuriais pačius savo „geradėjus“ badys.

Katalikystę ir patrijotizmą galime lietuviuose išdirbti tik su katalikiškų-lietuvių mokyklų pagelba, paskui gerais laikraščiais. Bet kad laikraščius mūsų visuomenė skaitytų, ji turi būt prirengta. Turi mokėt skaityt ir žinot, ką ir dėlko reikia skaityt. Sitokią surpatimą tegali duot vien lietuvių katalikiška mokykla. Kai jos gyvuos kiekvienoje lietuvių parapijoje, tada ir katalikiškų laikraščių skaitytojų bus daugiau ir katalikų lietuvių organizacijoms nebus jokio reikalo šaukti bendrus seimus, kad — užrėkti „neramiuosius“.

Rusijos Lietuvių Seime.

Kun. J. Tumo Kalba.

(Pabaiga.)

Nebeiškenčiant jungo, pradėta kova neva dėl tautinių laisvių, už kurių glūdėjo šviesuomenėje pereinamųjų amžių nepriklausomybės instinktas. Jis nebuvo su šakmi išrautas, tik kuriam laikui nustelbtas. Ir dabar imta prie to vėl eiti, nors nebetiesiu keliu, kaip darė Jonušas Radvila. Tautininkai demokratai (aušrininkai), tautos demokratai (viltininkai) neva dėl tautinės kalbos kovojo su vyriausybe ir su Lenkais Rytuose. Nors jūs, kairieji, tą kovą vadinote kova dėl pilvo, varžytinėmis vienos tautos kunigu su kitos tautos kunigais—dėl vietų; tačiau tai ne buvo kova dėl materijalių dalykų, tik dėl nustatymo aiškių etnografinių sienų, kurios teviršt apjuos — Nebe-priklausomą Lietuvą. Ir visas paskutiniųjų laikų per spartus kultūros kėlimas savo kilmėje turėjo ne kokią laikinę vietos naudą, tik geismą Lietuvą padaryti vėta užimti Europoje nepriklausomą, kitiems lygią vietą.

Lenkų jungas toks buvo bergždžias, taip jokios kultūros nedavė; Rusų jungas toks buvo sunkus ir nežmoniškas, — kad viena to būtų užtekę sukelti lietuviuose ilgęsi — Nepriklausomybės nei nuo vieno nei nuo kitų, nei nuo Vokiečių, kaip paskui pasakysiu.

Nepriklausomybės instinkto tad buvo mummyse, tik nebuvo jo išreiškėjų ir formuluotojų. Taip nebuvo, kad 1905 m. susirinkimas Panevėžio teatre, lietuvių spektakliui pasibaigus, politiniai programai sustatyti išrinko mane, Barlkainių dvarininką Zizmantą Svainicką ir Survilėškio dvarininką Kudrevičių! Aš dariau pirma bandymą suformuluoti Lietuvos tautų federaciją, Svainickas ją patvirtino, (K. jos nematė), Jonas Vileišis, gavęs tai į rankas, išspaudino „Varpe“, nežinodamas, kieno tai bandymai. Prašome neploti katuočių: aš kalbu ne dėl pasigyrimo, tik kad matytumėte, koks buvo dar tuomet neturtas nepriklausomybės ideologų, kad juos vaduoti prisieję man, visumažiausios Lietuvoje Vadakčiukų bažnytelės kuratui, visai netam darbu pasiruošusiam. Ir nesijuokite — taip reikėjo?

Dabar Nepriklausomybės ideologų nebestingame Lietuvos autonomijos projektuotojai turėjo jau ką parodyti, Amerikos išėivai valstybėms memorijalą teikė, — mūsų šviesuomenė būtinumu Lietuvos nepriklausomybės jau susipratusi; tad švenčiausia jos pareiga visa dabar daryt kad ir mūsų minios tai suprastų.

Demokratais dėdamies ir būdami, visokiais tikslais rengiamės eiti į liaudį visokiems dalykams jos valios pasiklaustų. Bet ji neprisirengus duoti išmintingą, tikrai savo atsaką į tokius kurių ji nebuvo ilgai gromulojus. Duokime jai tą paramą, jei norime plebiscito keliu iškovoti, kas tikrai jos širdžių gelmėje glūdi: mētykime visur miniose Lietuvos Nepriklausomybės obalsi!

To nepadare ir tei-ingiausiai, tiksliausiai plebiscito keliu gausime tokį pat atsaką, kaip gydytojas, ūmai sumanęs ankietos būdu sužinoti, ar pridera ar nepridera gryčioje kiaules šerti. Esu tikras, kad hijijėnos neišmaną Gudų kaimynai vienu balsu atsakytų: „pridera; nes kai pastalėje smirda, tai ant stalo kvepia...“

Ir „apsisprendimo teisėmis“ kreipdamies į juos galime išgirst: ar tai koks valgomas daiktas? Jiems tie dalykai neišpainiojami. Bet paklause, į ką tu nori priklausyt ar bevelytumei visai nei į ka nebepriskausyti, nes tikrai, gautume gana veikiai statų atsaką: noriu pats savimi būti, savim gyvenimo vežimą vežti! Tai arčiausias kelias pakelti miniose politikos susipratimą — nepriklausomybės apetitą; toje minioje, kuri turi tapti ir šaknyje yra XVII ir XVIII amžių politikos laisvių paveldėtoja, tik dabar be privilegijų.

Gal baimė ima aiškiai pasisakyti, kad Rusijos Lietuviai lemia savo Tėvynei Lietuvai nepriklausomybę, idant nepakenktume Rusų demokratijai ir nepelnytumės jos neapykantos ar net žiaurių keršijimų? Nebevienu sąki privačiai buvo išrodoma vien tik moralinė vertė pasiskelbimo, kad etnografinė Lietuva privalo tapti nepriklausoma valstybė. Mums karo pajėgų maža, kaip ir visiškai nėra; tai mes nei nemanome statyti fizikos pajėgą už Lietuvos nepriklausomybę. Faktas mums rodo, jog pasaulis nei neturi pakaktinų fizikinių pajėgų atsiginti nuo priešininkų. Ir gi faktai rodo, kad moraline galybė tvirtesnė už fizikinę. Jūs socialistai, pirmieji to liūdytojai: tremiami ir žudomi, gyvi esate ir plėtojatės, o jus žūdęs carizmas su visais savo kareivių ir policistų milijonais jūsų vietoje — kalėjime. Kūnas supančioti, surakinti labai lengva; bet siela palieka laisva ir kazamatuose.

Atmuš mus Rusai iš Vokiečių ir nesiklaus mūsų norų, kaip bevelytume gyventi, mes eisime prieš juos ne su bombomis, tik su laisva siela ir laisvu parlamentu žodžiu. Ir tuo keliu anksčiau ar vėliau mes laimėsime. Bet tegu su mūsų valios reikalavimu laiku apsipranta ir niekad jos neužmiršta. O nežmirš, jei tarp mūsų pačių nuolat skambės tasai Lietuvos Nepriklausomybės obalsis. Už ką gi tad Rusų demokratijai pykti ant mūsų už to obalsio vartojimą? Nėra už ką ir nepyks, jei tik atvirai ir tikra prasme bus jį išgirdusi.

Anaipol, bus patenkinta, kad mes padedame jai išrišti vieną tautinių problemų. Ji dabar taip pat svyruoja dėl Lietuvos ateities, kaip ir 1915 metais.

Ką gi dabar matome vadovaujančioje Rusų demokratijoje? Liaudies Laisvės partija, kuriai įteikta Lietuvos autonomijos projektas, nei žiūrėti nenori. Bijodama Rusijos skaldymo, ji teikiasi tautoms tepripažinti laisvių šešėli. Taip kad net iš tos partijos gavo išėiti į ją priderėję mūsų šaliai.

Tuo pat žygiu Socialistų Revoliucionierių Partija ruošia „Federuotąją Rusijos tautų Respubliką.“ Federuotis tegali laisvos šalys ir jų tautos; pirma reikia tapti tikrai nepriklausoma, kad galėtume tarti apie susifederavimo sąlygas, kaipo lygūs su lygiais. Tai kam, kuriai demokratijos šakai mes eisime į talką? Atsargiai skelbdamies tenorį kol kas apsisprendimo teisę mes eisime talkon berūgščioms kadetams. Aiškiai skelbdamies tapelį nepriklausomais, mes einame atviraširdžiams eeserams. Kartu geriau, tinkamiau; katrie didesni demokratai, kam lemta imti viršus ir Rusų Steigiamajame Susirinkime? Tik jau ne kadetams.

Su Rusų demokratija, nebetekusia Lietuvos krašto, mes lygsimės teorija. Su Vokiečiais, kurie tą mūsų kraštą faktingai valdo, prisieina kalbėtis praktika. Užmigti negali žmogus, lyg baisus nakties slogutis kankina tave, prisiskaičius vis keistesnių, vis fantastingesnių Vokiečių sumanymų, kaip reiks savo tikslams panaudoti Lietuvą. Tai jie rengiasi bažnyčias pavesti bavariečiams katalikams, idant per tikėjimą lengviau būtų prieiti prie tautybės ir greičiau suvokietinti Lietuvą.

Pusė tų projektų gal tik nevykusios atskirų žmonių šovinitų svajonės. Bet pusė — tikrai atspėjama — bails. Ir kaip gi Lietuvai gintis nuo tos vokiečių invazijos? Vie nas tėra kelias—teisų kelias. Bet kad galėtume teisėmis ginkluotis, privalome nepriklausomai patapti. Tegu laiku žino mūsų užgrobejai, kad mes ir bajorų apleisti, tariamieji „Bauernvolk“ (mužikų tauta), turime ne menkesnes politikos aspiracijas už nemužikus, nes laisvės indas pareina lygiai į bajoro, lygiai į nebajoro krūtinę. Vokiečiai dabar galingi ir išdidūs. Gal ir jie mūsų valios neišklaus. Tad iš Lietuvos privalome padaryti iridentų kraštą, antrus Balkanus Europai, kol ji nepatenkins mūsų reikalavimų! O tai padarysime jau dabar per galvas kitų valstybių nusiuntę žinią Vokiečiams, kuo jie turės mus patenkinti. Tai gi Rusijos Lietuvių Seimas turi aiškiai ištarti: etnografinė Lietuva, privalo tapti nepriklausoma!

Pagaliaus visi mes matome, jog Lietuvos klausimas per karo aplinkybes tapo tarptautiniu klausimu. Nei Rusai, nei Vokiečiai vieni patys neišriš; riš jį bendrai visų kariaujančiųjų valstybių konferencija. Ir kaip gi ji riš? Jei turės mus tik žalia valstybės medžiaga, tai pridės mus bet kuriai kitai valstybei priedo. Jeigu turės valstybė jau apsisprendusią tautą, su visiškai aiškiai formuluotais politikos idealais, tai skaitys su ja, kaipo su tokia. Tad nepriklausomos Lietuvos reikalavimas laiku turi pasiekti ausis visų Europos valstybių. Mes neatsakome už tai, ar bus kas iš to, ar ne, tuojau, ant tų pėdų; mes tik atsakome už tai, ar padarėme ant tų pėdų tuos žingsnius, kurių iš mūsų reikalauja naujai susikrovusios aplinkybės ir sąlygos. O jos visais žvilgsniais, kaip matėme, reikalauja, kad Rusijos Lietuvių Seimas apreikštų pasauliui —

Nepriklausomos Lietuvos reikalavimą.

(Iš „Vado“.)

Paskelbimas.

KA JUMS SKAUDA?

Jeigu jūs atrodote išblyškęs ir sergantis, jūs visuomet ir visuomet girdėsite šį sezoninį klausimą. Bet nesunku yra surasti tesingą vaistą. Devyniuose atsitikimuose iš dešimts, jūsų viduriai nevirškina tinkamai. Jie turi būti išvalyti ir jų virškinimas nureguliuotas. Geriausias vaistas, kuris sutaisys jūsų virškinimo sistemą, yra Trinerio Amerikoninis Karčiojo Vyno Eleksiras. Jis sutaisys jūsų sveikatą, saurdytą per vidurių sukietėjimą, nevirškinimą, galvos skaudėjimą, nemigą, etc. Jis duos puikiausius rezultatus visose vidurių ligose: ir daugybė sergančių moterų, kalnakasiai ir kiti darbininkai, kurie kvėpuoja netyru oru etc. gal patirti tai savu persitikrinimu. Kaina \$1.00 aptiekose. Nepaprastose oro permainingose atminkite, kad reikia imti Trinerio vaistą nuo kosulio. Nuo reumatizmo neuralgijos puikiausias vaistas yra Trinerio Linimentas. Kaina šių dviejų butinybių, — vaistų jūsų šeimynai ta pati: 25 ir 50c. aptiekose; krasa 35 ir 60 c. Jos. Triner Manufacturing Chemist, 1333-1339 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

PAIEŠKOJIMAS.

Viktoria Smith gyvenanti 806 Front St. Allentown, Pa. paieško savo vyro Prano Smith'o. Jis turi 34 metus amžiaus, augštas, šviesiais plaukais be usų. Jis jau metai kaip žino iš Allentowno.

Kas žino kur jis yra, meldžiami praneškite jo moteriškei nurodytu antrašu.

Ne vien savo naudos žiurėkime.

Keli metai atgalios Amerikos spaudos toks atsitiki mas užrekořduotas buvo.

Vienas farmerys, iš laiko bežuvaudamas, pamatė upėje žmogų skęstant. Farmerys stvėrė irklą ir prisijrė prie skęstančiojo. Bet ne tam, kad skęstantįjį gelbėjus, o tik tam kad nelaimingojo užklausus: „Žmogau, ar prižadi už išgelbėjimą 50 dolerių? Jei prižadi—gelbėsiu; jei ne—skęsk.“

Nepaprastas tai atsitikimas. Farmerio lyg tiek užkietėjusio buta, kad nelaimėje artimą gelbėti jo nevertė nė artimo meilė, nė pasigailėjimas, nė žmoniškumo jausmas ir priedermė. Jo galvota tik, kaip iš artimo nelaimės pašelpinijus, saumeilę ir gobšumą patenkinus.

Bet tas farmerys tėra kraštutinybė iš to didelio žmonių būrio, kuris šaltai į kiekvieną artimųjų nelaimę žiūri ir vieton nelaiminguosius gelbėjus, ranka moja.

Neliuosi esame ir mes, lietuviai, nuo panašių kietasirdžių tautiečių. Kuomet mūsų tautiečiai Lietuvoje didžiausį vargo kryžių neša, su bado šmėkla kovoja, vienu žodžiu, aršioj nelaimėje randasi, — ar nėra iš mūsų lietuvių tarpo tokių, kurie Tėvynėje vargstantiems pagelbos rankos neištiesė, kurie dar Tautos Fondui nėra aukavę? Ar nėra tokių, kurie tik kelių centų auką nuo artimo gelbėjimo priedermės atsikratė, nors ne vieną dolerį Tautos Fondui paaukoti galėtų?

Ne vien savo naudos žiurėkime. Dabokime, kad mūsų tautoje ir visoj žmonių giminėje artimo gelbėjimas gražiu papročiu, šventa pareiga virstų. Patys Tautos Fondan aukokime ir kitus prie to raginkime.

Kalbėk Per Savo Telefoną.

Žinoma, jūs naudojate Bell Telefoną kasdien. Atsiminkit, kaip jūs duodate numerą, kalbėkitis tiesiog į telefoną.

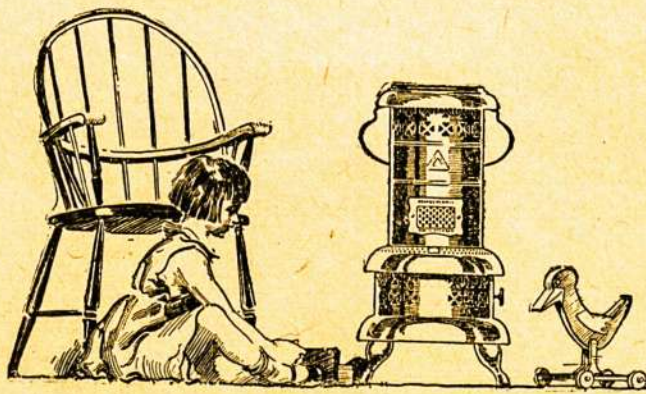
Kalbėk po valiai, kalbėk aiškiai ir kada operatorė atkartoja numerą, atsakyk „Yes“ arba „Right“.

Pamatysite, kad šitos paprastos pastabos padės jums daug greitam patarnavimui.

The Bell Telephone Company of Pennsylvania.

Parsiduoda

geras namas su visais rakandais įskaitant piavą, divonus ir tt. Visa tai galima įgyti už 2.600 dol. Atsišaukit pas savininką Mr. M. Dauknis 3170 E. Belgrade Str., Philadelphia, Pa.

TOBULASIS

Be Dumų Kerosino Pečius

reikšia vigrady ir saugumą visai šeimynai. Padėk Tobulajį vaikų kambaryje einant gulti ir keliant. Tegul močiute laikosi jį savo paprastame lange. Kiekviename namų kambaryje, kiekviename ore. Tobulasis visada gatavas, visame ištikimas, visada užganėdintantis.

Įra skirtumas, bet, kokį kerosiną naudojate. Tik vienas yra kuriuo galite užsiganėdinti. Tai yra Rayolight Oil. Jis turi ypatingą vardą, kad atskirtumėt nuo paprasto kerosino ir duoda geresnį rezultatą, nes jis augštai apvalytas ir rafinuotas. Žiurėk į ženklą: „Atlantic Rayolight Oil for Sale Here.“

Nepamiršk pamatyti Tobulajį Kerosino Pečių pas savo pirkli. Jie gana pigūs — \$4.50 iki \$8.50.

THE ATLANTIC REFINING COMPANY
Philadelphia and Pittsburgh

ATLANTIC
Rayolight
OIL

Zvaigždės Agentai.

- Mr Povilas P. Mikaluskas, 248 W. Fourth St. So. Boston, Mass.
- Mr Iz. Nausledas, 97 33rd str., Chicago, Ill.
- Mr. K. Jocius, P. O. Box 166 Somerville, Conn
- Mr J Kovas, 21 J Congress St. Waterbury, Conn
- Mr. J. Jaroševičia, 1043 Washington Str Norwood, Mass

- Mr. John Naujokaitis, 47 Planet Str., Commercial Road, E. London, England.
- Mr. A. Pogožalski, 8024 Sawinski Ave N. E. Cleveland, Ohio.
- Mr. M. Noikūnas, 166 Melrose str., Montello, Mass.
- Mr. B. Acauskas, 3f Lincoln St. Brighton, Mass.
- Mr. Antanas Žurinskas, 486 Gregory St. Bridgeport, Conn.
- Mr. J. Navadauskas, Simpson, Pa.
- Mr. J. Kalvelis, 222 Pine St., Rumford, Me.
- Mr. Cas Pauksztis, 404 Church Str. New Britain, Conn.
- Mr. M. Vaikšnoras, 411 Ann St., Homestead, Pa.
- Mr. Jonas Šaučunas, 41 Johnson str Bridgeport, Conn
- Mr. Vincas Jusas, 2319 Brighton ave. Scranton, Pa.
- Mr. A. J. Brinius, 71 Pine str. Meriden, Conn.
- Mr. F. Stankus, 957 Jenne Str. Kenosha, Wis.
- Mr. Antanas Ramoška, 514 W. Saratoga St. Baltimore, Md.
- Mr. Juozas Čupas, P. O. Box 330, Ansonia, Conn.
- Mr. A. Drabišis, 51 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.
- Mr. P. Valukonis, 261 W. Broadway So. Boston, Mass.
- Mr. P. J. Budginas, 4549 S. Hermitage ave., Chicago, Ill.

IŠ KELIONĖS PO EUROPA IR AZIJA

Ta knyga yra tai

Didžiausias savo rušies veikalas,

parašyta „Zvaigždės“ redaktorės J. Pranaičiūtės. Knyga turi apie 380 puslapių ir papuošta 102 iliustracijomis (paveikslais).

Indomus toje knygoje aprašymai Prancijos, Belgijos ir Vokietijos žemių, kur dabar verda Europėjiška karė. Tie aprašymai papuošti daugeliu iliustracijų.

Bet indomiausiais beabejo yra aprašymai išpuodžių iš Tėvynės ir iš senovės Lietuvos žemių, kuriuos vienok viršija aprašymai Vidurinės Azijos, Kaspijos ir Kaukazo žemių ir anų žmonių. Nemažiaus idomus aprašymai abiejų Rusijos sostinių, Maskvos ir Peterburgo, su paminėjimu lietuvių naujokynių istorijos tose vietose.

Knygos kaina	2 dol.
Audeklo apdarais	2.25
Skūros apdaruose su paaukuotais kraštais	3.50

Galima gauti „Žv.“ Knygyne

DOMIN. BRAZINSKAS

Visoje Elizabeth'o apylinkėje gerai žinomas

LIETUVIS GRAGORIUS

79—81 Wall Street Elizabethport, N. J.

Pasamdo vežimus ir automobilius Pasivažinėjimui Veselijoms Krikštynoms ir t. t. Patarnavimas visiem be skirtumo Sažiningas Užganėdinantis Greitas Ir Pigus

LIETUVIAI, VISUOMET KREIPKITES PRIE SAVIŠKIO!

M. AKIALIS

Lietuvis Graborius

146 Adams St. Kampas Lafayette St. Newark, N. J.

Parsamdo automobilius ir karias visokiose progose

J. P. BUDGINAS BANKINIS KONTORAS

Siuočia Pinigus į visus kraštus svieto greitai ir pigiai. Parsaduoda Laivakortes ant greičiausių laivų; Išmalno Pinigus visu kraštų svieto, kaip tai: rublius, markius, kronus, dolerius ir t. Apsaugoja daiktus ir budinkus nuo ugnies. Užlaiko Krautuvų Knygų, Popierų, Abrozų ir kitokių bažnytinių daiktų. Pas ją galima užsiraš. ti laikraštį „Zvaigždė“. Ateikite persitkrinti 4549 So. Hermitage Ave.. CHICAGO, ILL.

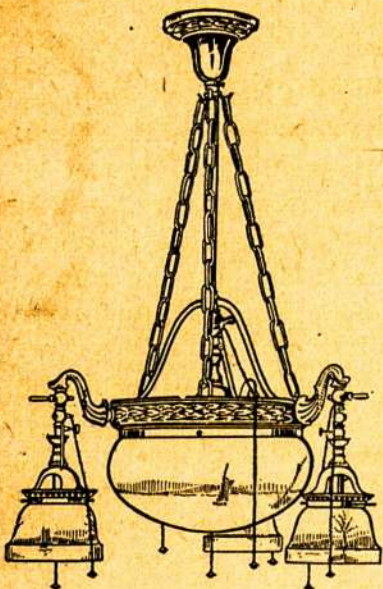

Gerb. „Zvaigždės“ Skaitytojams.

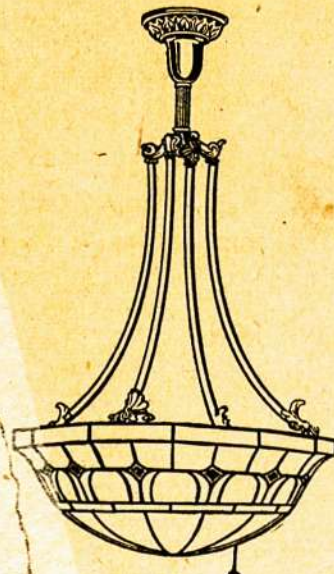
Kas lig šiol da neatsiuntė prenumeratos už „Zvaigždė“ meldžiami pasiskubinkite, nes, sulig pačo tiesių, ne užsimokėjusiems būsime priversti sustabdyti laikraštį. Dabar geriausia progą užsisakyti „Zvaigždė“, kuomet už prisiuntimą metinės mokes ties \$2.00 ir dar pridėjus 15 ar 35 centus, galima gauti daug brangesnes dovanas negu metinė „Zvaigždės“ prenumerata. Taigi laikraštis pareina uždėka. Pasinaudokit gera progą! Red.

Skaitykite „Zvaigždė“.

TIKRA ŠVIESA namams tai BALTOJI GAZO ŠVIESA

BALTOJI GAZO ŠVIESA yra maloni ir smagi akims

Valdzia sako jog tai EKONOMIŠKIAUSIA ŠVIESA

Sie puikus gazo įtaisai išskleidžia didelę šviesą po visus kambario kampus. Jie užžiebiami ir užgesinama vien tik patraukiant grandinėle.

Prisirengk prie ilgų rudens ir žiemos vakarų įsitaisydamas namuose geriausią šviesą.

PARANKUS MENESINIS IŠMOKEJIMAS

Apsilankyk mus krautuvėse arba per telefoną pasišauk mus žmogų.

THE UNITED GAS IMPROVEMENT CO.

Broad & Arch Streets
Broad and Tasker Streets
1706 North Broad Street
2209—11 North Front Street

135—37 S. 52nd Street
4419 Frankford Avenue
5534 Germantown Avenue
4236 Main Street, Manayunk.

Susivienijimas Lietuvių R. Kat. Amerikoje.

- Yra :-

Gyvam Džiaugsmas! Sergančiam Viltis! Mirstančiam Ramybė!

Tūkstančiai Lietuvių—Katalikų priguli prie šios organizacijos ir tūkstančiai kas metai prisirašo naujų narių. Bet gal dar pats, gerbiamas skaitytojai, apie šią organizaciją nėsi girdėjęs, o jei ir girdėjęs, tai gal nepamastėi, kas ji yra ir delko pats neprisiraišai?...

Stai kas šioji organizacija yra ir ką ji duoda:

- 1) Apsaugoja narių gyvastį ir moka pomirtines \$150.00, \$250.00, \$500.00, \$750.00, \$1000.00.
- 2) Moka pašelpas nariams-ligoniams kas savaitė po \$3.50, \$7.00, \$10.50, \$14.00.
- 3) Selpia negalinčius narius ir našlaičius.
- 4) Skleidžia apšvieta, išleidinėja gerus raštus ir dalina nariams veltų (dovanai).
- 5) Platina dorybę, suteikiant patarimus ir nurodymus tikėjimo ir auklėjimo dvasios reikaluose.
- 6) Rūpinasi Lietuvių Tautos reikalais, remia pinigiskai ir morališkai visokias lietuvių kultūriškas įstaigas ir tt. Instojimas į S.L.R.K.A. pigus. Mėnesinė mokesčiai lengva. Norėdami gauti platesnes informacijas, kreipkitės į vietines kuopas, kurios randasi kuone visur po visa Amerika, kur tik lietuviai apsigyvenę, arba tiesiai pas Centro Raštininką šiuo adresu:

P. MULEVIČIUS

456 Grand Str. Brooklyn, N. Y.

Amerikos Lietuvių Kat. Laikraščiai.

Naujas Laikraštis

Susivienijimas Liet. R. K. Amerikoje leidžia savaitinį laikraštį

„GARSAS“

„GARSAS“ eina kas ketvergas, dideliu 8 puslapių, 7 kolumnų formate.

„GARSAS“ yra vienu geriausių ir svarbiausių Amerikos lietuvių katalikų laikraščių.

„GARSUI“ sandarbininkauja gabiausiai Amerikos lietuvių rašytojai, publicistai, visuomeninkai.

„GARSO“ prenumerata metams \$1.50, pusmečiui \$1.00.

ADRESAS:

„GARSAS“

456 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.

„TIKYBA IR DORA.“

laikraštis leidžiamas Kunigų Marijonų Chicagoje du kartus mėnesi.

Rašo apie tikėjimo dalykus, paduoda, žinių iš katalikų visuomenės gyvenimo, duoda atsakymų į visokius užklausus iš tikėjimo ir doros srities.

KAINA METAMS \$1.00; vieno numerio — 5c.

Agentams už metinę prenumeratą duodame 30c., už pavienius numerius po 2c.

Adresas: „TIKYBA IR DORA“

1631 W. North Ave., Chicago, Ill.

Kas nori gauti vieną numerį, turi atsiųsti 1 c. kraštos ženklelį.

Jeį trokšti apšvietos

ir sveiko maisto savo protui, tai skaityk dvisavaitinį ilustruotą jaunimo laikraštį

„VYTI“

„VYTIS“ yra vienatinis ir pirmutinis jaunimo laikraštis Amerikoje.

„VYTYJE“ telpa geriausi raštai mūsų jaunų rašytojų, literatu ir sudentų.

„VYTYJE“ rasi žinių iš Amerikos bei Lietuvos jaunomenės gyvenimo.

„VYTIS“ leidžiamas tautiškai—katalikiškoje dvasioje.

„VYTI“ leidžia Lietuvos Vyčių jaunimo organizacija.

Metam „VYTIS“ kanuoja \$1.50, pusmečiui .75c.

L. Vyčių organizacijos nariams „VYTIS“ siunčiamas už mėnesines mokeskis.

Prisiųsk savo antrašą ir už 2 c. ženklelį, o viena numeris pažiūrėjimui prisiųsime veltui.

Visais reikalais kreipkities:

„VYTIS“

731 West 18th St., Chicago, Ill.

SKAITYKITE IR PLATINKITE
Lietuvių Darbininkų Sąjungos
Laikraštį

„DARBININKA“

EINA UTARNINKAIS, KETVERGAIS IR SUBATOMIS

Jame rasite žinių iš viso pasaulio.

„DARBININKAS“ visuomet turi viso to, kas darbininkui svarbu, naudinga, indomu ir suprantama.

Preneratos Kaina:

Tris Kartus savaitėje metams	\$3 00
Vieną kartą savaitėje	\$1.50
Bostono apielinkėje	\$4.00
Užrubežyje	\$4.25
Vienas numeris	3c.

Reikalaukite pas agentus arba

„DARBININKAS“

242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Geriausia Knyga

Supažindinti Amerikiečius su Lietuva.

American Relief Fund for Lithuanian War Sufferers (Amerikos Pašalpos Fondas Lietuviams nuo Karo Nukenėjusiems išleido didelę netoli pusantrošimto didelio formato puslapių — knygą, kurioje anglų kalboje išdėstyta viskas, kas labiausiai žinotina apie Lietuvą ir lietuvius anų praeitį ir dabartines nelaimes ir vargus.

Cia randame liudijimus

- 1) McClure's Newspaper Syndicato korespondento, kad Lietuva, tai ne Siaurinė Lenkija.
- 2) p. Gabrio straipsnį iš British Review, išrodanti, kad Lietuvai reikalinga autonomija.
- 3) Ukrainos tautiškosios partijos liudijimą, kad Lietuva turi būti atskiriama nuo Lenkijos.
- 4) Apie Lietuvos hierarchiją straipsnį iš La Vera Roma.
- 5) Advokato W. Butlerio (iš New Yorko) straipsnį apie Lietuvių nuopelnus civilizacijai.
- 6) Rockefellerio atstovų liudijimą apie baisiausia vargą ir nelaimę Lietuvos žemėse.
- 7) New York Juornalo redakcijos straipsnį apie Lietuvių tragišką padėjimą teipgi New Yorko Times raportą aprašantį kun. Dr. A. Maliausko pranešimą.
- 8) Lietuvos istoriją.
- 9) Lietuvos Literatūros platesnę istoriją.
- 10) Rezolucijas Am. R. Fondo įvairiose vietose padarvatas.
- 11) M. Yčo memorialas Sventam Tėvui.
- 12) Mūsų atstovų liudijimas apie Lietuvą su lyg N. Y. Times'e pagarsintą raportą.

Yra teipgi tilpė toje knygoje keli lietuvių kalboje staipsniai ir daugelis iliustracijų su paaiškinimais anglų kalba (pav. Kasciūškos, A. Mickevičiaus, A. Burbos, vyskupo Valančiausko ir Baranaucko, kun. A. Gimzausko, Basanavičiaus, Pietario, Kudirkos ir t.t.).

Tą knygą nusipirkę už 25 centus su didžiausia Lietuvai nauda išteik ištekingesniems amerikiečiams. Užsakymus siųskit:

„Žvaigždė“

3654 Richmond St., Philadelphia, Pa.

arba pas by kurį Am. Relief Fondo narį.

Draugiju atidai

Viską ko organizacijos reikalauje nuo mažiausio ir pigiausio ženklelio iki puošiausios Karūnos arba Vėliavos.

Nuo menkiausio guzikučio iki Puikiausio auksinio medalio. Visą atliekame pigai ir gerai, ir jau užganėdinom tūkstančius draugiju.

Naujos draugijos reikalaukit sampliū, o senos pasiųskit savo vieną seną ženklelį arba šarpą, o mes anpaskirto laiko darbą atliksime.

VISUOMET SU PATARNAVIMU.

M. A. NORKUNAS,

166 Melrose Str.

Montello, Mass.

Tik vienas iš šio burio užsisakė „DRAUGĄ“, bet „draugas“ taip indomus, kad visi užsisakusiojo draugai ir prieteliai jį nori skaityti. Kam lysti kaimynams į akis, prašinėjant „DRAUGO“ pasiskaityti, kam kitiems nesmagumų daryti, kad gali pats sau „DRAUGĄ“ išrašyti. Dienraštis „DRAUGAS“ metams kainuoja \$4.50, Chicagoje \$6.00. Vienas numeris pamatymui siunčiamas dykal. Adresas: „DRAUGAS“ Lithuanian Daily Friend CHICAGO, ILL.

LAIKAS VISIEMS PRIE ŠVIESOS

Jeį trokšti įgyti tikrą šviesą, užsisakyk laikraštį

„ŠVIESA“

kurį skaitydamas pats apšvietiesi ir kitam galėsi prie šviesos parodyti kelią.

„ŠVIESA“ rašo labai daug pamokinančio apie žmogaus pažangumą.

„ŠVIESA“ kainuoja metams tik 50 centų.

Visokiais reikalais kreipkitės adresu:

„ŠVIESA“

46 CONGRESS AVE., WATERBURY, CONN.

„A Plea for the Lithuanians“

Galima gauti visus numerius pas

KUN. J. J. KAULAKIS,

324 WHARTON ST PHILADELPHIA, PA.

Algimantas

arba Lietuviai XIII šimtmetyje.

Parašė DR. V. PIETARIS.

Viena puikiausių lietuvių kalboje istoriška apysaka, 5-se tomuose

Kaina atskiro tomo 50c.

Visi 5 tomai sykiu \$2.50

„Žvaigždė“

3654 Richmond St. Philadelphia, Pa.

Dr. Richterio PAIN-EXPELLER su „ANKOR“ nuo Reumatizmo, skausmų, skaudėjimo ar sustingimo sąnariuose ir raumenyse. Tikrasis parduoda pakelyje šičia nupiešime. Atnešk visus pakelius, kurie nebus užpečėtyti su „ANKOR“ 35 ir 65 centų aptiekose ir tiesiog nuo F. AD. RICHTER & CO. 71-80 Washington S., New York, N. Y.

Didžiausia Krautuvė

Visokios įtalpos lietuviškų ir lenkiškų knygų, auksinių, sidabrinų ir auksuotų laikrodžių, teipgi visokių religiškių daiktų. Kas nori persitikrinti, tegul prisidūcia 10c. stampomis, o aplakys mano didelį katalogą, kokio nė vienas iš lietuvių iki šiol neturėjo.

Kas užsirašis pas mane „Žvaigždė“, tas gaus knygą „Basanavičiaus pasakos“ vertės \$1.50, arba by kokią iš mano katalogo knygą, vertės 1 dol., dovanai. Visų senas pažįstamas

POVILAS P. MIKALAUSKAS,

248 W. Fourth St., South Boston, Mass.

Katalogas Knygų

Kun. A. Miluko išleistų

Apeigos Rymo katalikų Bažnyčios. Lenkiškai parašė kun. J. Lunkevičius. Vertė Gerutis. Antra laida. Shenandoah, Pa., 188 pusl.	60
Antanukas. Apysaka B. Pruso. Vertė Selimas. Antra laida. Shenandoah, Pa., 40 pusl.	15
Algimantas arba Lietuvos 13-ame šimtmečiuje. Istoriska apysaka. Parašė Dr. V. Pietaris. Penki tomai. Shenandoah, Pa., 488 pusl.	2.50
Anima Vilis. Marės Radzevičiūtės apysaka. Jono Moutvilos vertimas. Antra laida. Shenandoah, Pa., 162 pusl.	75
Bajoro Vuošvis. Apysaka iš lietuvių gyvenimo. Parašė Jonas Kmitas. Shenandoah, Pa., 63 pusl.	15
Biurokratai. Apysaka iš paskutinių atsitikimų Lietuvoje. Parašė Jonas Kmitas. Shenandoah, Pa., 79 pusl.	25
Fabiolė arba Bažnyčia Katakumbose. Kardinolo Wiseman'o. Vertė Vytautas. Shenandoah, Pa. 354 pusl.	1.00
Gyvačių Karalius. ir kitos apysakėlės. Parašė Ksaveras Vanagėlis. Shenandoah, Pa., 31 pusl.	10
Iš kelionės po Europą ir Aziją. Parašė Pranašaičių Julė. Philadelphia, Pa., 380 pusl., 102 iliustracijos (paveikslai);	2.00
Audeklo aparatai	2.25
Skuros aparatai, paauskuotais kraštais	3.50
Iš daktaro pasakojimų. Rudens diena. Sulaukė. Parašė Satrijos Ragana. Shenandoah, Pa., 69 pusl.	25
Iš vakarės gret Lemano ežero. Parašė kun. M. Morauskis. Vertė Gerutis. Shenandoah, Pa., 172 pusl.	75
Iš pažinties Istorija. Prancūziškai parašė kun. A. Guillois, vertė kun. A. M. Milukas. Antras leidimas Brooklyn, N. Y., 1916.	50
Kova ties Zalgiriais. Istoriska drama keturiuose aktuose. Parašė Savasis (Dr. V. Pietaris) Shenandoah, Pa. 31 pusl.	25
Kunigo giminė. Parašė J. Gerutis. Shenandoah, Pa., 68 pusl.	20
Kaip Elziutė praleido šv. Jono dieną. Parašė P. D. Shenandoah, Pa., 63 pusl.	20
Krasauninkas —Laižybos—Dievo žmonės. Parašė Ksaveras Vanagėlis. Philadelphia, Pa., 28 pusl.	10
Kardinolo Mercier gromata apie Patrijotizmą ir Išlaikymą	5
Kun. Dr. M. Gustaičio, Du laišku iš Kelionės	5
Kun. Dr. M. Gustaitis	5
Laisvės Metu. Apysaka iš paskutinių atsitikimų. Parašė Antanas. Seinai, 1908 m. 187 pusl.	75
Lietuviškas Albumas. Dalis I. Istoriskos ir šiaipjau Lietuvos vietos. Parengė ir išleido kun. A. Milukas Shenandoah, Pa.,	75
Lietuviškas Albumas. Dalis II ir III. Lietuvos raštininkai, žymiasni vyrai ir tipai. Parengė ir išleido kun. A. Milukas.	1.50
Lietuviškos Pasakos. Spaudon parengė Dr. J. Basanavičius. Didelio formato knyga, 262 pusl.	1.50
Laiškai iš Kelionės po Palestiną. Kaštais kun. Antano Miluko. Shenandoah, Pa. 94 pusl.	50
Moterystė ir šeimyna. Iš vokiškos kalbos vertė J. Gerutis. Philadelphia, Pa., 41 pusl.	50
Mūsų Socialistai. Apysaka iš paskiausių Lietuvoje atsitikimų. Parašė Jonas Kmitas. Shenandoah, Pa., 57 pusl.	15
Melagių Dėdė. Vaizdelis iš Dzūkų gyvenimo. Parašė Ksaveras Vanagėlis. Shenandoah, Pa., 27 pusl.	10
Mūsų Išganytojaus Jėzaus Kristaus gyvenimas. Naujas pataisytas išleidimas. Shenandoah, Pa., 209 pusl., su paveikslas.	75
Nekaltybė. Iš vokiško vertė J. Gerutis. Shenandoah, Pa., 89 pusl.	25
Ne Mieste Laimė. Prancūziškai parašė Pierre L'Ermite. Lietuviškai vertė Pranašaičių Julė. Shenandoah, Pa., 206 pusl.	1.00
Našlaičiai. Likimas tulos šeimynos. Vertė P. Str. Shenandoah, Pa., 81 pusl.	15
Pasikalbėjimas Giesmininko su Lietuva. Vyskupo A. Baranausko Eilės. Kaina	.05
Pasakyk Matuše, Agnieška, Ant Garlaivio. Tris Satrijos Raganos apysakėlės.	15
Pradžia ir išsiplėtimas Katalikų Tikėjimo. Parašė Vyskupas M. Valančius. Reikalingiausia kiekvienam lietuviui-katalikui knyga. Shenandoah, Pa., 235 pusl.	1.00
Paklydėliai. Kun. J. Geručio. Antras leidimas. „Zvaigždės“ skyriaus, 416 Hooper Str., Brooklyn, N.Y.	10
Siapus ir anapus grabo. Parašė J. Gerutis. Shenandoah, Pa., 210 pusl.	50
Sventųjų Gyvenimai. Skaitymai kiekvienai metų dienai. (Su paveikslais. Spaudon parengė kun. A. Milukas. Visi keturi tomai	3.00
Drūtsais audeklo aparatais	3.50
Skuros aparatai, paauskuotais kraštais	5.00

Sodžionių Teologija. Parašė J. Gerutis. Gražiausia lietuviška kalba šioje knygoje išleistas visas Katalikų Teologijos mokslas. Shenandoah, Pa., 285 pusl.	1.00
Pikta Dvasia. Latviškai parašė Rudolfas Blaumanis. Lietuviškai vertė Ildargas. Shenandoah, Pa., 72 pusl.	25
Patrimpo Laiškai. Parašė K. A. K. Kun. A. Miluko leidimas. „Zvaigždės“ Spaustuvėje, Shenandoah, Pa. 1907 m.	60
Susiskaldėliai. Vaizdelis iš mūsų sodiečių gyvenimo. Parašė J. Gerutis. Shenandoah, Pa., 62 pusl.	20
Socialistai. Kas jie? Iš kur atsirado? Kori? Parašė kun. A. Civiškas. Shenandoah, Pa., 124 pusl.	10
Saulė nusileidžiant. Iš mūsų Karionės. Kalėdų vakaras. Satrijos Raganos apysakėlės. Shenandoah, Pa. 62 pusl.	15
Steponaičio Raštai. Pilnas pomirtinis velionies raštų (eilėmis ir proza) išleidimas. Tvardė Liudas Gira. Kaunas, 1912. 121 pusl.	1.00
Trumpas Katekizmas	10
Vaičiūčio Eilės. Su velionio plačia bijografija ir paveikslu. Philadelphia, Pa., 1912. 157 pusl.	75
Valdimie rius. Graži apysakėlė. Shenandoah, Pa., 47 pusl.	10

Užsisakant augščiau minėtas knygas reikia kreipties šiuo adresu:

3654 Richmond Str. Philadelphia, Pa.

Naudingos ir Pigios Knygeles

Svetimos spaudos, gaunamos „Zv.“ knygyne.

BALSAS Amerikiečių Lietuvių i Tėvą Sventąjį Leoną XIII ir gyvenimai dviejų didžiųjų Dievo tarnų, Lietuvių: Kun. Andriaus Rudaminos, Jezavito, ir Kunigaikščio Merklio Giedraičio, Zemaičių Vyskupo	5
BLAIVININKU KNYGELE arba pamokymas apie blaivybę	5
DIENELEI BREKSTANT. Zalvarnio eilės	20
GAMTA — SVEIKATOS SALTINIS. Kam yra nemaloni sveikata? Tečiau retas kuris atskandina apie ją rūpinasi. Si knygelė suteikia pluoštelį reikalingiausių apie sveikata žinių, todėl yra naudinga kiekvienam	15
GYVOJO Ražančiaus įstatai	5
KIPSAS PINTINEJE ir dvi žuvėjos. Dvi apysakėlės	5
MIESTELIO ONUTE. Sulenkėjusiems lietuviams apsakymėlis	5
MEILES AUKA. Apysaka iš paskutiniųjų J. Kristaus dienų	5
OBRUSITELIAI. Galerija paveikslų iš maskolių gyvenimo Lietuvoje	25
SVENTOJI AGNETĖ. Drama dviejose veikmėse. Labai tinka pasiskaitymui ir lošimui	25
TRUMPAS LIETUVOS APRASYMAS. Su paveikslais. Pamokinanti pasiskaitymai kiekvienam, kurs nori susipažinti bent kiek su savo Tėvyne—Lietuva	25

Laiškams ir pinigams siųsti antrašas:

ZVAIGZDĖ

3654 Richmond St., Philadelphia, Pa.

Nauja knyga. NAUJOS EILES IR DEKLIAMACIJOS

Siuomi pranešu lietuvių visuomenei, kad aš išleidau rinkinį naujausių ir puikiausių eilių ir deklamacijų apie Europos karę, apie Lietuvą, apie tėvynę mūsų nuvargintą ir šiaip visokių juokaujų, kurios bus labai tinkamos deklamuoti ir dainuoti visokiuose susirinkimuose, prakalbose ir perstatimuose.

KNYGELE DIDELIO FORMATO 96 PUSLAPIU.
Kaina - 25 centai.
Pinigus galima prisijusti krasos ženklais.
PAULIUS P. MIKALAUSKAS,
248 W. FOURTH ST., SOUTH BOSTON, MASS.
Teipgi galima gauti pas
Peter J. Mikalauskas,
3654 Richmond St., Philadelphia, Pa.

Bell Phone, Dickinson 3905 M.
Dr. Ignotas Stankus
1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.
Physician and Surgeon (lietuvių gydytojas ir chirurgas pabaigęs Indianos Universiteta) Gydo visokias ligas vyrų, moteriu ir vaiku. Daro operacijas. Ofiso valandos: 9-11 rito, 2-4 po piet. 7-9 vakaro. Sedeloms: 9-11 rito 1-4 po piet.

Dr. W. J. WINTERS

Daktaras ir Chirurgas

pabaigęs daktarystės mokslu Jefferson Medical Collegioje su pagalba Specialistas akių ligose, nosies ir gerklės. Gydo pasekmingai moterų ligas.

OFISAS: 110 W. Oak str., netoli S. Jardin st. SHENANDOAH, PA.

Father's Di Ielsi -- Kosulio Gyduolė

yra geriausias vaistas nuo kosulio, šalčio, whooping kosulio, astmos ir kitų ligų turinčių susirišimą su plaučiais.

Mainieriai, kankinami Mainų Dulkių, Parako dūmų ir Astmos aptuérés pagelba vartodami Fither Di Ielsi's Kosulio Gyduolė. Turi pagyrimus nuo natyrušiu mainieriu, kaipo geriausias vaistas visokiuose atsitikimuose.

PARSIDUODA VISOSE AP-TIEKOSE.

Kaina, 35c, 65c. \$1.00

Rekomenduojame taipogi

Father Di Ielsi's Grumuliavimui Tonikas, pagerina grumuliavimą, kraują padaro turtingu, ir panaikina nemalonų kvapą. Kaina 50 centų.

Father Di Ielsi's 402 Liniment

yra skiriamas nuo reumatizmo, neuralgijos, nikstelėjimų štesimū, ištinimū, galvos skaudėjimo ir t. t. Kaina 25c.

REV. MICHAEL DI IELSI' 402 Division Str. Camden, N. J.

"ZVAIGZDĖ" SPAUSTUVE

ATLIEKA VISUS DRUKORIS DARBUS GERALI, PIGIAI IR GERIAI

DRUKUOJA: KNYGAS, Cirkuliorius, TIKIETUS, KONSTITUCIJAS, VISITING IR BUSINESS CARDS, UZKVIETIMUS, VESELIJU, KOPERTUS, LAISKUS IR T. T.

KAS DARBA PAVES. NESIGRAUD

Kreipkis ant adreso:

3654 Richmond St Philadelphia, Pa

F. R. BOGDAN

bažnyt. paveikslų tepliorius - artistas

Malevoja paveikslus altoriams, taipogi artistišškai dekoruoja vidurį bažnyčių.

Darbas gvarantuotas.

F. R. Bogdan

162 Washington Ave., Newark, New Jersey